HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

No 7/2001 Cena $ 1.50 APRIL 7, 2001

SVATÝ TÝDEN

Týden před velikonočními svátky bývá mezi křesťany označován jako „Svatý týden". Tento název dostal proto, že si v něm věřící připomínají utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista, tedy nejposvátnější události ze života Vykupitele, které považují za ústřední tajemství celé své víry.

Květná neděle

tvoří úvod celého Svatého týdne.

Tento den si církev připomíná Kristův slavnostní vjezd do Jeruzaléma. Evangelia vyprávějí o tom, jak Ježíš šedě na oslu, což bylo tehdy považováno za královskou poctu, v doprovodu velkého množství lidí triumfálně vjel do Jeruzaléma. Lidé v té chvíli prostírali na cestu svá roucha, sekali ze stromů ratolesti a sypali je na zem a radostně provolávali: „Hosana Davidovu Synu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně!" (Mat 21, 1-11)

Na památku této události světí dnešní církev na Květnou neděli palmové ratolesti (od květin je i název neděle). V naší staré vlasti se místo nich nejčastěji používají jívové kočičky. Obřad se koná mimo kostel, pak následuje průvod do chrámu, kdy lidé nesou ratolesti v rukou a potom si je odnášejí domů, aby jimi ozdobili kříž a uchovali je ve své rodině po celý příští rok. Brzy po Ježíšově oslavení však následovalo jeho utrpení a smrt, proto již při bohoslužbě Květné neděle zaznívají „Pašije", tedy vyprávění z evangelia o umučení Ježíše Krista, tak jak nám tyto události zaznamenali Matouš, Marek a Lukáš.

Škaredá středa

leží uprostřed Svatého týdne.

Nemá zvláštní náboženský význam a je pouze připomínkou hanebného činu Jidášova, který zradil Krista židovským velekněžím za 30 stříbrných (to byla mzda tehdejšího dělníka asi za 3 měsíce).

Zelený čtvrtek

je počátkem velikonočního třídenní.

Podle tradice tento den slavil Ježíš se svými apoštoly velikonoční večeři. Byl to prastarý židovský obřad konaný na památku vysvobození izraelského národa z egyptského otroctví, kdy se jedl pečený beránek spolu s hořkými bylinami (odtud název čtvrtku „zelený") a nekvašenými chleby. Protože následujícího dne byl již Ježíš umučen, stala se pro něj tato večeře slavností na rozloučenou. Kristus při ní uskutečnil tři významné události. Svůj mravní odkaz pravdy a dobra dovršil přikázáním lásky: „Toto je moje přikázání, abyste se navzájem milovali, jako jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku, než ten, kdo dává svůj život za své přátele." (Jan 14, 12-13). Na důkaz takové lásky umyl Ježíš apoštolům nohy, což byla tehdy práce otroků a druhý den obětoval svůj život na kříži za celé lidstvo. Při poslední večeři dále Ježíš ustanovil eucharistii. Proměnil chléb ve své Tělo a víno ve svou Krev (Mat 26, 27-28). Tak nám zanechal trvalou památku na svou oběť a zůstává s námi přítomen i dnes. Toto je jedno z největších tajemství víry, které lidský rozum nikdy nepronikne. To, co sám Ježíš vykonal na Zelený čtvrtek se dnes opakuje při každé mši svaté. Moc proměňovat dal Ježíš apoštolům slovy: „To konejte na mou památku!" (Luk 22, 19).Tak je posvětil na kněze a to je třetí velká událost tohoto dne.

Církev slaví Zelený čtvrtek dvojí bohoslužbou. Dopoledne koná biskup ve své katedrále spolu s kněžími celé diecéze mši svatou, při které se světí oleje katechumenů, nemocných a křižmo ke kněžskému svěcení a biřmování a kněží obnovují před biskupem své závazky.

Druhou bohoslužbou Zeleného čtvrtku je večerní mše napamátku Večeře Páně, v níž si věřící připomínají, že se Boží Syn dal lidem za oběť a za pokrm své lásky. V úvodu bohoslužby se při chvalozpěvu Gloria rozezvučí zvony, aby pak umlkly až do slavnosti zmrtvýchvstání. Vrcholem mše svaté je společné přijímání věřících a potom se přenáší eucharistický chléb na postranní vyzdobený oltář, který znázorňuje Getsemanskou zahradu, kam odešel Ježíš po večeři, aby se modlitbou připravil na své utrpení. Věřící tuto noc bdí na modlitbách, aby splnili Ježíšovu prosbu: „Bděte a modlete se se mnou!" Na závěr bohoslužby se v kostele obnaží oltář a odnese se kříž a svíce. To vše znázorňuje Ježíšovu zradu a zajetí i chvíli, kdy vojáci vzali Ježíšovi před ukřižováním šaty a rozdělili si je losem.

Velký pátek

je dnem Kristova utrpení a smrti.

To bylo největší událostí v dějinách lidstva. Ježíš byl zatčen, postaven před nejvyšší židovský soud tzv. veleradu a odsouzen k smrti, protože se prohlásil za Syna Božího, za Mesiáše. Římský prokurátor Pilát z Pontu tento rozsudek potvrdil. Ježíš byl krutě bičován, potupen a korunován trním. Sám si musel nést kříž na popraviště, horu Kalvárii za městem a zde přibit na dřevě kříže za hříchy celého světa po třech hodinách agónie umírá.

Tento den církev neslaví mši svatou, ale velmi působivou liturgii utrpení a smrti Páně. Z Písma svatého se čtou Pašije podle sv. Jana a potom v přímluvách prosíme za církev, za svět, za mír, za jednotu křesťanů, za Židy, za nevěřící, za politiky a státníky a vůbec za všechny lidi. Vrcholem bohoslužby je uctívání kříže. Kněz postupně odhaluje a pozvedá kříž s výzvou: „Hle kříž, na kterém umřel Spasitel světa!" Věřící poklekají a volají: „Klaníme se ti, Pane Ježíši Kriste a děkujeme ti!" To je projev vděčnosti Kristu za vykoupení lidstva.

Foto na titulní straně:
Mistr Třeboňský - Kristovo zmrtvýchvstání (kolem r. 1380)

Bílá sobota

je dnem odpočinku Pána Ježíše v hrobě.

Když Ježíš na kříži skonal, vzali jeho přátelé mrtvé tělo, zabalili je do bílého plátna a uložili do skalního hrobu. To se stalo ještě v pátek. Sobota byla dnem naprostého klidu. Její název „bílá" se odvozuje od pohřebních pláten, do nichž byl Ježíš zabalen nebo také od bílého křestního roucha těch, kteří bývali v předvečer velikonoc křtěni.

Na Bílou sobotu církev nekoná žádné obřady. V kostelích bývá upraven tzv. Boží hrob - oltář se sochou mrtvého Krista a věřící se zde během dne modlí a rozjímají.

Neděle zmrtvýchvstání

je oslavou Kristova vzkříšení.

To je ústřední bod celého křesťanského náboženství. Sv. Pavel o tom napsal: „Nevstal-li Kristus z mrtvých, marné je kázání naše, marná je i víra vaše!" (1 Kor 15, 14). Kristovo zmrtvýchvstání proběhlo beze svědků nad nedělním ránem. Tehdy Ježíš vystoupil ze zavřeného hrobu s oslaveným tělem. O tom, že opět žije, se přesvědčili jeho učedníci a desítky dalších lidí, kteří ho brzy na to viděli, hovořili s ním, dotýkali se ho, jedli s ním atd. Ti všichni o tom vydali pravdivé svědectví.

Název „velikonoce" je odvozen od Velké noci. Pro židy byla Velká noc ta, kdy prošel Egyptem posel smrti a hubil vše prvorozené mužského rodu a vynechal domy izraelitů označené krví beránka. Pro křesťany je Velká ta noc, kdy Kristus vstal z mrtvých. Tuto noc slavíme před nedělí po prvním jarním úplňku. (Velikonoce jsou svátkem pohyblivým v rozmezí od 22. března do 25.dubna.)

Bohoslužba Velké noci začíná po západu slunce slavností velikonoční svíce. Před kostelem se zapálí oheň, od něj se rozsvítí velikonoční svíce tzv. Paškál, která je ozdobena křížem, písmeny řecké abecedy alfa a omega a letopočtem. Svíce představuje zmrtvýchvstalého Krista - Světlo světa. Je přinesena do chrámu, kde věřící též s rozžatými svícemi vyslechnou starobylý chvalozpěv na oslavu Kristova zmrtvýchvstání. Četba z Písma svatého nám pak ukazuje průřez celými dějinami spásy. Při Gloria se rozhlaholí zvony a rozeznějí varhany a jásavý zpěv Aleluja, který opět zaznívá po odmlce čtyřicetidenního postu, uvede radostnou zvěst evangelia o Kristově zmrtvýchvstání. Další částí obřadů Velké noci je křestní bohoslužba. Kněz posvětí křestní vodu a pak přistupují ti, kdo mají být pokřtěni. Odříkají se starého způsobu života a vyznávají svou víru v Boha. Nakonec jsou omytí vodou se slovy: „Já tě křtím vejménu Otce i Syna i Ducha svatého!" (Mat 28, 19) Ostatní věřící si svůj křest připomenou obnovou křestního vyznání a jsou symbolicky pokropeni křestní vodou. Závěr bohoslužby patří eucharistické slavnosti, kdy se Ježíš opět nabízí věřícím jako pokrm duše ve svatém přijímání.

Že společenství se zmrtvýchvstalým Kristem u eucharistického stolu má pokračovat doma v hostině lásky tzv. Agapé, nám připomíná žehnání pokrmů. Toto žehnání souvisí se starou postní praxí, která zapovídala v postní době požívání nejen masa, ale často i vajec a sýra. Tyto pormy se pak o velikonocích žehnají, když je lidé po delší době poprvé doma opět jedí. Zvláštní symboliku zde má beránek, který připomíná oběť Božího beránka Ježíše Krista, a také velikonoční vajíčka, která jsou symbolem života.

Fr. Dušan Hladík

Cos dal mi, Pane,
cos mi dal?
Svou lásku,
tělo své
i krev svou.
A co sis vzal?
Mou duši,
abys v ní
navždy kraloval.

Marie Farná – Výkřiky

Zmrtvýchvstalý Ježíš Kristus kéž prozáří velikonočním světlem každý Váš kříž, kéž tímto světlem naplní také Vaše srdce i ruce, abyste rozdávali jas a naději velikonočního rána.

Radost z Kristova vítězství nad smrtí a jeho pokoj všem čtenářům Hlasů národa přeje a vyprošuje

Fr. Dušan Hladík a redakční rada

Liturgická čtení

Květná neděle – 8.dubna 2001

Památka Kristova vjezdu do Jeruzaléma
Evangelium - Lk 19, 28-40
Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš šel vzhůru do Jeruzaléma. Když se přiblížil k Betfage a Betánii u hory, která se jmenuje Olivová, poslal napřed dva ze svých učedníků a řekl jim: "Jděte do protější vesnice. Jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na kterém ještě neseděl žádný člověk; odvažte ho a přiveďte! A kdyby se vás někdo zeptal: 'Proč ho odvazujete?', odpovíte mu takto: 'Pán ho potřebuje.'" Ti, kdo byli posláni, odešli a nalezli všechno, jak jim to řekl. Když oslátko odvazovali, ptali se jich jeho majitelé: "Proč to oslátko odvazujete?" Odpověděli: "Pán ho potřebuje." Přivedli oslátko k Ježíšovi, přehodili přes ně pláště a vysadili na ně Ježíše. Když už se blížil ke svahu Olivové hory, začal celý zástup učedníků radostně a hlasitě chválit Boha za všechny zázraky, které viděli na vlastní oči, a provolávali: "Požehnaný, který přichází jako král ve jménu Páně! Na nebi pokoj a sláva na výsostech!" Někteří farizeové ze zástupu na něj volali: "Mistře, zakaž to svým učedníkům!" Odpověděl: "Říkám vám: Budou-li oni mlčet, bude křičet kamení."

1.čtení Iz – 50, 4-7
Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení – Flp 2, 6-11
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium - Lk 23, 1-49

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše.

Starší lidu, velekněží a učitelé Zákona odvedli Ježíše k Pilátovi. Tam na něj začali žalovat: "Zjistili jsme, že tento člověk rozvrací náš národ, brání odvádět císaři daně a vydává se za krále Mesiáše." Pilát se ho zeptal: "Ty jsi židovský král?" Odpověděl mu: "Ano, já jsem!" Pilát pak prohlásil velekněžím a lidu: "Neshledávám na tomto člověku žádné provinění." Ale oni naléhali a říkali: "Pobuřuje lid svým učením po celém Judsku, počínajíc Galileou až sem!" Jakmile to Pilát uslyšel, zeptal se, zdali ten člověk je Galilejec; a když se dověděl, že je z Herodova území, poslal ho k Herodovi, který se také právě v těch dnech zdržoval v Jeruzalémě. Jakmile Herodes spatřil Ježíše, velmi se zaradoval. Už dávno si ho totiž přál uvidět, protože o něm slýchal a doufal, že uvidí, jak udělá nějaký zázrak. Kladl mu tedy mnoho otázek, ale on mu vůbec neodpovídal. Velekněží a učitelé Zákona stáli při tom a urputně na něho žalovali. Tu Herodes i se svými vojáky mu dal najevo, že jím pohrdá, a ztropil si z něho posměch; dal ho obléci do bílých šatů a poslal ho nazpět k Pilátovi. V ten den se Herodes a Pilát spřátelili; předtím totiž spolu žili v nepřátelství. Pilát svolal velekněze, členy velerady i lid a řekl jim: "Přivedli jste mi tohoto člověka, že prý pobuřuje lid. Já sám jsem ho vyslechl ve vaší přítomnosti, ale neshledal jsem, že by se tento člověk provinil něčím z toho, co na něj žalujete. Ale ani Herodes ne, vždyť ho poslal nazpět k nám. Prostě nespáchal nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Ale oni se všichni dali do křiku: "Pryč s ním! Propusť nám Barabáše!" Ten byl uvržen do žaláře pro nějakou vzpouru vzniklou v městě a pro vraždu. Pilát začal znovu na ně naléhat, protože chtěl Ježíše propustit. Ale oni odpověděli křikem: "Ať je ukřižován, ať je ukřižován!" Potřetí jim řekl: "Ale co špatného udělal? Neshledal jsem na něm nic, co by zasluhovalo smrt. Dám ho tedy potrestat a pak ho propustím." Oni však doráželi s velkým křikem a žádali, aby byl ukřižován, a jejich křik se stále stupňoval. Pilát se proto rozhodl povolit jejich žádosti: propustil toho, který byl uvržen do žaláře pro vzpouru a vraždu a kterého si vyžádali, a Ježíše vydal, aby se jim stalo po vůli. Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem. Za ním šel velký zástup lidu a ženy, které nad ním naříkaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: "Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi; přijdou totiž dny, kdy se bude říkat: 'Blahoslavené neplodné, životy, které nerodily, a prsy, které nekojily!' Tehdy lidé začnou říkat horám: 'Padněte na nás!' a kopcům: 'Přikryjte nás!' Neboť když se toto děje se zeleným stromem, co se teprve stane se suchým!" Spolu s ním byli vedeni na popravu také dva zločinci. Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí." Jeho šaty si rozdělili losem. Lid stál a díval se. Členové velerady se mu vysmívali: "Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený." Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: "Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!" Nad ním byl totiž nápis: To je židovský král. Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal. "Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" Druhý ho však okřikl: "Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého." A dodal: "Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království." Odpověděl mu: "Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji." Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce. Chrámová opona se vpůli roztrhla. Ježíš zvolal mocným hlasem: "Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha." A po těch slovech vydechl naposled. Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl: "Tento člověk byl skutečně spravedlivý." A všichni ti lidé, kteří se tam shromáždili k této podívané, když viděli, co se stalo, bili se v prsa a vraceli se domů. Jeho známí všichni zůstali stát opodál, i ženy, které ho provázely z Galileje a na to se dívaly.

Myšlenky k jednotlivým liturgickým čtením

1. čtení

Ježíš je soudcem, skrze kterého lze dojít odpuštění hříchů a to každému, kdo v něho věří! To je dost neuvěřitelné. A dále: ti váhaví a nechápající apoštolova, kteří - až na Jana - nakonec utekli zpod kříže, jsou určení za svědky, a to nejen Ježíšova pozemského působení, ale i jeho vzkříšení. Bůh opravdu myslí jinak než člověk.

2. čtení

Být s Kristem vzkříšen není hypotéza, ani to není nějaký budoucí cíl, ale podle svatého Pavla je to základní modus bytí křesťanů. Je-li tomu tak, potom není myšlení na to, co pochází shůry, únikem, ale prostě „správným myšlením," které odpovídá realitě.

Evangelium

Prázdný hrob je cenná pomůcka k pochopení a k uvěření. Ale jádrem věci je slovo. Slovo „proč hledáte živého mezi mrtvými... byl vzkříšen." Kdo tato slova přijme za vlastní, je na cestě k setkání s Ježíšem vzkříšeným, živým, a může být svědkem.

Stůl Slova – P. Ing. Aleš Opatrný

Liturgická čtení

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně
15.dubna 2001

1. čtení - Sk 10, 34a. 37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po krtu, který hlásal Jan, udalo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.

A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání.

On nám přikázal, abychom to hlásali lidu a se vší rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří."

2. čtení - Kol 3, 1-4

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři!

Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslete, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

Evangelium - Lk 24, 1-12

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Prvního dne v týdnu časně ráno přišly ženy ke hrobu a nesly vonné oleje, které si připravily. Nalezly kámen od hrobu odvalený, a když vešly, tělo Pána Ježíše nenašly.

A jak nad tím byly v rozpacích, najednou u nich stáli dva muži v oslnivě bílém rouchu. Zmocnila se jich bázeň a sklopily oči k zemi. Muži jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tady, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám řekl, když byl ještě v Galileji: Syn člověka musí být vydán do rukou hříšným lidem, být ukřižován a třetího dne vstát."

Vzpomněly si na ta jeho slova, vrátily se od hrobu a oznámily to všechno jedenácti (učedníkům) a všem ostatním. Byly to Marie Magdalská, Jana a Marie, matka Jakubova; a ještě i některé jiné, které byly s nimi, to všechno pověděly apoštolům. Těm ta slova připadala jako plané řeči a nevěřili jim.

Petr se však zvedl a běžel k hrobu. Naklonil se dovnitř a viděl jen pruhy plátna. Vrátil se plný údivu nad tím, co se stalo.

ZE SVĚTA

Zhoršené vztahy mezi Moskvou a Spojenými státy - Moskva varovala Spojené státy, že pokud vyhostí ruské diplomaty, odpoví na to "adekvátními a proporcionálními" kroky. Rusko tak reagovalo na informace amerických médií, že nová americká vláda George Bushe uvažuje o "masovém vyhoštění" ruských diplomatů podezřelých ze špionáže. Agentura ITAR-TASS citovala americké sdělovací prostředky, že počet ruských diplomatů podezřelých ze špionážní činnosti se zvýšil na úroveň příznačnou pro období studené války. Nejmenovaný "vysoký činitel ruských silových struktur" řekl agentuře ITAR-TASS, že na ruském diplomatickém zastupitelství ve Washingtonu je 190 pracovníků, zatímco na americkém velvyslanectví v Moskvě působí 1100 pracovníků. Ruská odvetná opatření se podle něj mohou dotknout "příslušníků všech oddělení výzvědných organizací USA, kteří pracují pod diplomatickým krytím." Reuters s odvoláním na analytiky napsal, že Rusko stále více odsuzuje politiku USA jako ohrožení svých zájmů, avšak vypuknutí otevřené krize ve vzájemných vztazích je nepravděpodobné."Poslední vývoj vykazuje spíše ochlazení než vážné zhoršení vztahů. Partnerství ze začátku 90. let už nefunguje a obě strany vytyčují nové priority," řekl v Moskvě zástupce ředitele prestižního Americko-kanadského institutu Viktor Kremeňuk. V minulých týdnech se rozpory mezi Bushovou vládou a Moskvou ještě vyhrotily. Rusko opakovaně odmítlo plánovanou národní raketovou obranu USA a Washington zase kritizoval Moskvu, že prodává zbraně do "nebezpečných států". Rozruch způsobilo také prohlášení šéfa FBI Louise Freeha, že USA podporují Gruzii proti "ruskému nátlaku", a jeho pochvala pro bulharskou vládu za to, že vypověděla tři ruské diplomaty.

Ropná plošina u Brazílie se potopila - 20. března se v několika minutách potopila do Atlantického oceánu u brazilských břehů poblíž Rio de Janeira ropná plošina P-36 společnosti Petrobras. Plošinu poškodily týden před tím tři silné exploze, při nichž dva lidé zahynuli a osm je nezvěstných. Plošinu se před potopením nepodařilo zachránit. Nyní je v hloubce 1350 metrů. V zásobnících plošiny, která byla největší na světě bylo 1,5 miliónu litrů ropy a ropná skvrna, která tak vznikla obsáhla plochu 60 kilometrů čtverečních. Mluvčí prohlásila, že Petrobras má v oblasti k dispozici dostatek lodí schopných únik ropy zvládnout. V minulých dnech bylo kolem plošiny rozmístěno 13 plavidel a plovoucí zábrany, které mají zadržet šíření ropné skvrny. Bezprostřední nebezpečí brazilskému pobřeží nehrozí. Jak podotkl Reuters, 1,5 miliónů litrů ropy v potopené plošině je jenom zlomek ve srovnání s téměř 42 milióny litrů ropy, které unikly z amerického tankeru Exxon Valdez v roce 1989 u pobřeží Aljašky a způsobily bezprecedentní ekologickou katastrofu.

Plošina P-36, zkonstruovaná v Itálii a později upravená v Kanadě, byla postavena nad bohatým nalezištěm Roncador asi 125 kilometrů od pobřeží státu Rio de Janeiro. Byla v provozu od loňska a zatím nedosáhla ani z poloviny maximální těžební kapacity. Stála 350 miliónů dolarů a pojištěna byla na 500 miliónů. Petrobras přijde kvůli její ztrátě měsíčně o 50 miliónů dolarů. Nejde o první ekologickou nehodu jdoucí navrub Petrobrasu. Loni v lednu znečistilo 1300 tun suroviny z prasklého potrubí zátoku u Ria de Janeira a společnost musela zaplatit 62 miliónů dolarů za vyčištění ropné skvrny a pokutu. V srpnu se z porušeného podmořského ropovodu vylily 4 milióny litrů ropy a společnost za to musela zaplatit pokutu 88 miliónů dolarů.

Turečtí Kurdové slavili svůj Nový rok - Přes 50.000 tureckých Kurdů stejně jako Iráčané a obyvatelé mnoha dalších středoasijských států oslavilo svůj Nový rok. Letošní oslavy svátku Newroz byly ale zastíněny jejich zákazem v Istanbulu a střety Kurdů s policií v některých městech, oznámila agentura AP s odvoláním na mluvčího kurdské Lidové strany demokracie (HADEP). Právě tato jediná legálně povolená kurdská strana v zemi dostala letos už druhým rokem svolení tureckých úřadů k organizaci oslav, které ale musejí být ještě zvlášť povoleny v každém konkrétním městě. Toto povolení bylo vydáno především pro správní středisko stejnojmenné provincie Diyarbakir na jihovýchodě země s převažujícím kurdským obyvatelstvem. V polích za městem se sešly desetitisíce Kurdů, aby se zúčastnily tradičních svátečních ceremonií.

Svátek Nového roku Newroz, (v oblastech, kde se hovoří íránskými jazyky Nourúz), připadá na jarní rovnodennost 21. března. Kurdové si o Newrozu připomínají první povstání svého národa, podle legendy proti perskému tyranu Dehaqovi pod vedením kováře Kawy. Ten vyzval svůj lid k povstání tak, že na horách zapálil ohně. Na památku tohoto povstání Kurdové pálí ohně a tančí kolem nich.

Povolení k oslavám Newrozu však nebylo už třetí rok po sobě vydáno pro Istanbul, kde žije přes milión Kurdů. Policejní zdroje argumentují v tomto případě bezpečnostními důvody. O povolení k organizaci oslav nepožádali podle policejních zdrojů Kurdové ve městech Mersin a Siirt. Policie tam proto shromážděné Kurdy rozehnala. Při srážkách bylo zraněno deset osob a 50 jich bylo zatčeno kvůli údajnému vykřikování hesel na podporu zakázané Strany kurdských pracujících (PKK) a jejího vůdce Abdullaha Ocalana odsouzeného k trestu smrti. V minulosti byl svátek Newroz tradičně pro Kurdy příležitostí k vyjádření odporu proti restriktivní politice Ankary vůči Kurdům. V roce 1992 byl poznamenán krvavými střety mezi PKK a pořádkovými silami na jihovýchodě Turecka, při nichž zahynulo na padesát lidí.

Palestinské povstání bylo předem naplánováno – Palestinské povstání proti Izraelcům, intifáda, bylo od začátku naplánováno palestinskou samosprávou a nevzniklo jako spontánní akce odporu Palestinců proti židům. Uvedl to izraelský list Haarec s odvoláním na nedávné prohlášení palestinského ministra spojů Imáda Falúdžího. Jeho prohlášení je součástí padesátistránkové zprávy Iz-

raele určené mezinárodní komisi, která je nyní v oblasti Blízkého východu a kterou vede americký senátor Georg Mitchell.Cílem komise je zjistit příčiny pokračujícího palestinsko-izraelského násilí. "Ze slov palestinského ministra vyplývá, že návštěva nynějšího izraelského premiéra Ariela Šarona, tehdy ještě ve funkci šéfa pravicového bloku Likud, 28. září loňského roku na Chrámové hoře v Jeruzalémě, byla pouze náhodnou záminkou k zahájení intifády. Ta by zjevně vypukla tak jako tak," píše Haarec. Palestinci tehdy obvinili Šarona ze znesvěcení Chrámové hory, kde jsou významné náboženské památky, a zahájili násilné akce proti Izraelcům. Ty si od té doby vyžádaly přes 440 obětí, především z řad Palestinců. Falúdžího prohlášení je osou izraelského dokumentu, v němž se tvrdí, že "palestinská samospráva (Jásira Arafata) úmyslně začala vyvolávat násilí proti Izraelcům, koordinovala ho a přímo ho řídila". Ačkoli palestinský ministr později své prohlášení změnil, magnetofonová páska s jeho původními slovy je k dokumentu přiložena, konstatuje deník. Izraelský materiál pro Mitchellovu komisi zároveň odmítá tvrzení palestinské samosprávy, že Izrael způsobuje Palestincům hospodářské škody. Podle něj "nelze očekávat ekonomickou spolupráci s Palestinci za situace, kdy téměř šest měsíců vedou násilné akce proti izraelské společnosti."

USA zpřísňují tresty za drogu extázi - Spojené státy výrazně zpřísňují tresty za dovoz a prodej drogy extáze, za níž budou s platností od 1.května vyšší trestní sazby než například za prodej kokainu. Píše to americký list Washington Post. Podle nových trestních sazeb se možná délka vězení za extázi zhruba ztrojnásobí – například za prodej 200 gramů této drogy (tedy asi 800 pilulek) ze současných patnácti měsíců na pět let a za prodej řádově 8000 pilulek bude možné dostat namísto současných 41 měsíců až deset let. Zastánci vyšších trestů za dovoz a prodej extáze, mezi něž patří i americké ministerstvo spravedlnosti, tvrdí, že toto opatření je nutnou součástí snahy zbrzdit dramatický nárůst užívání tohoto narkotika oblíbeného především mezi mládeží a dospívajícími. Vyšší tresty jsou navíc podle nich namířeny proti výrobcům, dovozcům a prodejcům, a ne proti pubescentním mladíkům a dívkám, kteří si extázi dopřejí na taneční party. Oponenti soudí, že tento omamný prostředek není zdaleka tak návykový a destruktivní jako opiáty či halucinogeny, za které je možné udělit podobně vysoké tresty. To potvrzují i lékařské studie, podle nichž je extáze mnohem méně nebezpečná než heroin, kokain či metamfetamin. Droga extáze (MDMA) oblíbená především mezi mládeží na celém světě se řadí mezi stimulanty, během působení dodává energii a oddaluje potřebu spánku.Jejím dalším účinkem jsou zesílené emoce, touha po lásce a něžnosti, pocit sblížení a odstranění zábran a strachu. Hlavním rizikem při užití je schopnost extáze potlačit vnímání žízně, kvůli němuž může dojít k vážné zdravotní újmě způsobené dehydratací a přehřátím organismu. Stále se diskutuje o tom, zda tato látka zanechává či nezanechává dlouhodobější fyziologické změny na mozku. Dalším nebezpečím je možnost poškození ledvin a jater, které může při častém a pravidelném užívaní nastat.

Vědci objevili dosud neznámého předka člověka - Vědci pod vedením Meave Leakeyové objevili na severu Keni u jezera Turkana tři a půl miliónu let staré kosti patřící dosud neznámému lidského předku. Leakeyová, která o objevu píše také v nejnovějším čísle britského vědeckého časopisu Nature, prohlásila, že nález dokazuje, že již před třemi a půl milióny let existovaly dvě linie vývoje člověka. Nyní nalezený předchůdce člověka se nazývá Kenyanthropus platyops, tj. "člověka s plochou tváří z Keni". Raná stadia vývoje člověka byla zřejmě komplexnější, než se dosud předpokládalo. Od osmdesátých let přitom většina vědců vycházela z toho, že předchůdci člověka z doby před třemi milióny let pocházeli z jediné vývojové linie. Kenyanthropus platyops žil podle poznatků vědců ve stejné době jako Australopithecus afarensis, jehož nejznámějším exemplářem je kostra nazývaná Lucy. Jeho jméno bylo odvozeno podle místa nálezu v roce 1974 v etiopské oblasti Afa. Vědci z týmu Leakeyové, kteří učinili své nálezy již v letech 1998 a 1999, teprve nyní dospěli v jejich zkoumání tak daleko, že mohli zveřejnit první výsledky. Součástí nálezu je několik kostí a jedna kompletní lebka. Je na ní nápadné, že Kenyanthropus měl ve srovnání s Astralopithekem menší zuby. Vědci z toho usuzují, že oba druhy měly různé stravovací zvyklosti, což jim umožnilo současnou existenci.

Ničení Buddhových soch znepokojuje i křesťany – Hinduisté a křesťané v Pákistánu jsou znepokojeni ničením buddhistických soch v sousedním Afghánistánu. Předseda komise "Justitia et pax" Pákistánské biskupské konference P. Emmanuel Yousaf vyjádřil obavy o sochy v kostelích, chrámech a muzeích. Sekretář uvedené komise označil tyto smutné události za "příklad pro fanatiky, aby uvažovali o stejných postupech v naší zemi". Ničení buddhistických náboženských pokladů způsobilo zděšení v muslimském světě.Dochází k vyostření debaty mezi muslimskými konzervativci a progresivisty.Pákistánský deník "The News" napsal: "Takovéto akce Talibanu ohrožují muslimské menšiny v jiných zemích. Co kdyby teď japonští, thajští, kambodžští nebo srílanští buddhisté začali ničit mešity?" Egyptští a iránští muslimští teologové veřejně odsoudili svévolné ničení starobylých soch Buddhy. Íránský vyslanec ve Vatikánu Mustafa Boroujerdi nazval ničení soch "kulturním zločinem".

V USA roste zájem o náboženství - Podle studie Hartfordova institutu pro výzkum náboženství, která byla uveřejněna v New Yorku, ve Spojených státech za posledních pět let silně vzrostl zájem o náboženství. Studie zaznamenala více než 14 tisíc náboženských seskupení. Šetření tohoto druhu je největší, jaké kdy bylo v USA provedeno. Podle odhadů existuje ve Spojených státech přes 300 tisíc náboženských společenství. Rostoucí oblibě se těší zejména sociálně angažovaná společenství a ta, která jsou otevřena formám bohoslužeb srozumitelných současnému člověku.

Podle ČTK a agentur

Z VLASTI

Carolina od 9. do 22.března 2001

Politické události

Před kulhavkou a slintavkou se chrání i ČR

Nakažlivá onemocnění dobytka - kulhavka a slintavka - překročila hranice Anglie. Poté, co se v blízkém Dolním Sasku objevilo podezření na výskyt tohoto onemocnění, jež se může přenášet i na člověka, přijalo Ministerstvo zemědělství ČR rázná opatření. Z důvodu ochrany před zavlečením slintavky a kulhavky na území České republiky zakázalo ministerstvo zemědělství od 13. do 27.března dovážet a přes ČR přepravovat živý skot, prasata, ovce a kozy ze všech zemí EU a Polska.Zákaz platí i pro dovoz masa, tepelně nezpracovaných masných a mléčných výrobků a mléka. Opatřením se nevyhnuli ani lidé cestující do České republiky. Na letištích a hraničních přechodech si museli všichni cestující ze zemí EU a Polska povinně dezinfikovat obuv. Dopravní prostředky musely přejet přes speciální rohože napuštěné dezinfekční látkou. V rámci opatření proti slintavce a kulhavce se na doporučení hygieniků zcela uzavřelo sedmdesát malých turistických přechodů s Německem, Rakouskem a Polskem. Na ostatních přechodech se začaly tvořit několikahodinové fronty.Nejhorší situace byla na hranicích s Německem, například v Rozvadově čekali řidiči na odbavení čtyři hodiny, na Folmavě pak strávili o hodinu méně. Celníci také zabavovali u osob mířících do České republiky ze zemí EU nebo Polska potraviny, které by mohly nebezpečnou infekci přenášet. Na hraničních přechodech se tak nashromáždilo veliké množství zejména masných výrobků.

Prezident Havel poprvé on-line na internetu

Český prezident Václav Havel ve středu 14.března poprvé odpovídal na dotazy občanů prostřednictvím internetu. Informovaly o tom všechny hlavní české zpravodajské deníky ve čtvrtek 15.března."K internetové diskusi došlo zcela přirozeně, protože se internet stal běžným nástrojem komunikace. Prezident, který komunikuje všemi dostupnými prostředky, internet samozřejmě nemůže vynechat," uvedl v Lidových novinách prezidentův mluvčí Ladislav Špacek, "Václav Havel byl připraven odpovědět na všechny dotazy podle pořadí. Vyřazeny byly pouze otázky, obsahující jakékoliv vulgarismy." On-line rozhovor začal ve 14 hodin a už po několika desítkách vteřin byl server s adresou www.hrad.cz natolik přetížen, že síť "spadla" a možnost zasílání dotazů se zastavila. Z celkového počtu přibližně deseti tisíc došlých dotazů tak Havel stačil do 15. hodiny odpovědět pouze na několik z nich. Většina dotazů se týkala české a světové politiky, Havlových osobních zájmů a manželství.

Cizinci žijící v ČR musí mít od dubna český řidičský průkaz

Cizinci, dlouhodobě žijící na území ČR, se musí od dubna na silnicích prokazovat pouze českým řidičským průkazem. Ukládá jim to nový zákon o provozu na pozemních komunikacích, který platí od ledna 2001. V březnu uplyne tříměsíční lhůta na výměnu původních řidičských průkazů za nové. Pokud si cizinec včas nezažádá o nový průkaz, hrozí mu nejen vysoká pokuta, ale v případě zavinění nehody mu pojišťovna nevyplatí pojistku. Tento přechodný předpis vzbudil v zahraničí negativní reakce. Například v Americe a Kanadě slouží řidičský průkaz coby identifikační karta, která plní funkci občanského průkazu.

Premiér Miloš Zeman na oficiální návštěvě v Indii a Jižní Koreji

Cílem pětidenní cesty po Indii, kterou v neděli 11.března v Bombaji zahájil český premiér Miloš Zeman, byla podpora vzájemných vztahů především v oblasti obchodu a podnikání. Předsedu vlády doprovázeli ministři financí Pavel Mertlík, průmyslu a obchodu Miroslav Grégr, zemědělství Jan Fencl a dále skupina podnikatelů. V Bombaji jednal Zeman o konkrétních projektech spolupráce. Zmínil se např. o letadlech L-159, jimiž se ČR účastní tendru na modernizaci indické armády. Dále se sešel s prezidentem továrny na výrobu traktorů – Anandou Mahindrou, který má zájem účastnit se privatizace brněnského Zetoru. Právě traktory, nákladní auta a energetika tvoří tradiční oblasti česko-indické spolupráce. V jihoindickém městě Hosur pak navštívila delegace společný česko-indický podnik montující vozy Tatra pro místní trh. Ve středu se Zeman v Dilli setkal s nejvyššími indickými představiteli, mj. s prezidentem Kocerilem Ramanem Narajananem. Zeman, jako vůbec první předseda vlády ČR,který oficiálně zavítal do Indie, označil na tiskové konferenci vztahy mezi ČR a Indií za naprosto bezproblémové.

Z Idie odletěla delegace ve čtvrtek 15.března do Jižní Koreje. I zde se premiér snažil přesvědčit místní podnikatele, aby více investovali v České republice. Mluvilo se i o možnosti většího dovozu českých výrobků. Konkrétně se premiér setkal se zástupci společnosti Daewoo Motors, která již v ČR investovala do podniku Daewoo Avie Letňany a Samsung Eletronics. Miloš Zeman upozornil na výhodné investiční pobídky, které ČR vytvořila pro zahraniční investory. V pátek premiéra přijal president Kim Te-dzung. Zeman mu dodatečně popřál k loňské Nobelově ceně za mír a ocenil prohlubující se process mírového dialogu na Korejském poloostrově. Společně pak podepsali Dohodu o spolupráci při mírovém využití jaderné energie. Následovala i oficiální schůzka s korejským protějškem, premiérem I Hantongem. Domů se delegace vrátila v neděli 18. března.

Ze Slovenska

Socha T.G.Masaryka v Topolčiankách

V Topolčiankách 10.března slavnostně odhalili sochu prvního československého prezidenta T. G. Masaryka (místní zámek byl jeho oblíbeným letním sídlem). Deník SME informoval, že jde o první pamětní sochu Masaryka na Slovensku. Socha vznikla už v roce 1929 a deset let stála před budovou Krajského soudu v Nitře. Po vzniku Slovenského státu ji odstranili a upadla v zapomnění. Členové Českého spolku ji objevili v prostorách

nitranské galerie, ale primátor města Jozef Prokeš obnovení instalace nepovolil. Domnívá se, že na její umístění není dostatek politické ani jiné vůle. Např. v Bratislavě nepojmenovali po prvním čs. prezidentovi ani jednu ulici ani náměstí.

Ekonomika na Slovensku se zlepšuje

16.března zveřejnil Slovenský statistický úřad ekonomické ukazatele země. Meziroční nárůst HDP za rok 2000 činil 2,2 % a má i nadále rostoucí tendenci. S tímto číslem je většina analytiků spokojena, přesto Slovensko stále za ostatními zeměmi, které se snaží o vstup do EU, zaostává. Snížila se i míra inflace, která klesla z 12% za rok 1999 na 7 % za rok 2000.

Ekonomika

Produktivita českého průmyslu výrazně roste

Průmyslová produkce v ČR rapidně stoupla. Ve srovnání s prvním měsícem loňského roku zaznamenala v lednu nárůst až o 13,8 %. Tento fakt způsobil především zvýšený export českých výrobků do ciziny a přímé zahraniční investice, které pozitivně ovlivňují tuzemský ekonomický růst.

Klesá počet nezaměstnaných

Počet nezaměstnaných klesl v únoru na hranici 9%. V současné době evidují úřady práce okolo 466 tisíc žadatelů o práci, statistiky však uvádějí asi osmkrát menší počet pracovních příležitostí, které mohou úřady nabídnout. Předpokládá se, že lidí bez práce bude ubývat spolu se začátkem sezóny, kdy firmy zaměstnávají brigádníky.Míra nezaměstnanosti by tak v květnu mohla klesnout až na 8%. MF Dnes připomněla, že nejvyšší nezaměstnanost je v okrese Most (22%), nejnižší v okrese Praha-západ 2,8 %.

Zadlužení státu vzrůstá

Ministerstvo financí zveřejnilo 17. března odhad vývoje státního dluhu. Zadlužení České republiky vzrostlo ke konci loňského roku na rekordních 289 miliard korun, což jest o 60 miliard korun více než na konci roku 1999. Když se celkový dluh rozpočítá mezi všechny obyvatele státu, připadá na jednoho občana asi 30 tisíc korun. Zvýšení státního dluhu způsobil především schodek státního rozpočtu 46 miliard korun a úhrada ztráty Konsolidační banky 14,4 miliardy korun. Podle prognózy ministerstva financí by už za dva roky mohl dluh přesáhnout magickou hranici 600 miliard korun. To může přinést domácí ekonomice, jež se právě zotavuje z recese, značné problémy.

Kurzovní lístek ČNB 22. 3. 2001

EUR, 1	34.560
Francie, 1	5.269
Itálie, 1000	17.849
Rakousko, 1	2.512
SRN, 1	17.670
Kanada, 1	24.535
Slovensko, 100	79.207
USA, 1	38.475

Kultura

I.N.R.I. - Ježíš očima moderní fotografie

V pražské Galerii Rudolfinum je od 16.února do 6.května instalován projekt francouzské fotografky Bettiny Rheimsové a spisovatele a fotografa Serge Bramlyho I.N.R.I. Autoři se snažili zobrazit tématiku Nového zákona pomocí symbolů současné doby. Vytvořili soubor 85-fotografií, na nichž znázorňují život Krista od jeho početí až ke smrti. Snímky jsou doplněny úryvky z evangelia převypráveného Bramlym. Výstava je rozdělena na šest částí: Marie, Dílo Ducha a Skryté dětství, Uzdravování, Znamení a zázraky, Korunování na krále a Probuzení. Autoři vytvářejí kontrast mezi "klasickým" ztvárněním této tématiky (kříž, trnová koruna, betlém) a dobou, ve které žijeme (na kříž umístí Ježíše, na druhý ženu, Jidáš má odbarvené vlasy a kožený kabát atd.). Výstavu, kterou spolupořádá berlínské Deutsches historisches Museum, doprovází od 28.února i dílo Jiřího Davida Trnová koruna - neónový objekt o velikosti 11x15 m svítící na střeše Rudolfina, který tam bude do 27.května

Dny českého baroka v USA

České centrum v New Yorku zahájilo 14. března Dny českého baroka. Akce se koná u příležitosti chystané výstavy Sláva barokní Čechie, kterou pořádá Národní galerie. Dny zahájil Vladimír Uher výstavou svých fotografií Krásy barokní architektury. Festival završí 27.dubna galavečer s názvem Kuks: ohrožený skvost českého baroka, který Americe představí cyklus barokních skulptur Matyáše Brauna Betlém.

Sport

Dvě zlaté a jedna bronzová z halového MS v atletice

Svěřenci reprezentačního trenéra Václava Fišera si z halového mistrovství světa v lehké atletice v Lisabonu přivezli celkem tři medaile. Tu první získala během úvodního dne nečekaně tyčkařka Pavla Hamáčková, která zvítězila výkonem 456 cm. Naprosto suverénně si pro zlato doběhl sedmibojař Roman Šebrle, stříbrný desetibojař z OH v Sydney. Po druhé disciplíně se dostal do čela a v závěru získal celkem 6420 bodů. Bronzovou medaili vybojovala běžkyně na 800 metrů Helena Fuchsová.

Zápas sezóny: v derby padlo osm gólů

V 21.kole 1.fotbalové ligy se v pátek 16.března v Praze na Letné utkali tradiční rivalové. Domácí Sparta přišla o vítězství až v poslední minutě, kdy Tomáš Kuchař zachránil Slávii bod za remízu 4:4. Sparta si udržela vedoucí postavení v tabulce, Slávia se dostala na sedmé místo. Drama až do poslední minuty vidělo 16,350 platících diváků, rekordní návštěva sezóny. Sparta vedla v pološase po trefách Jiřího Jarošíka a Marka Kincla už 2:0, nechala se však ukolébat vidinou snadného vítězství a dovolila Kukovi během šesti minut vyrovnat. Pavel Kuka, který je v současnosti nejlepším aktivním střelcem české reprezentace, pak ještě v 70.minutě odpověděl na gól Josefa Obajdina a završil tak svůj hattrick, první po letošním návratu z německé Bundesligy. Po úspěšné hlavičce Radima Holuba dal v poslední minutě zápasu výsledku konečnou podobu Tomáš Kuchař, který ze třiceti metrů trefil růžek domácí branky. Diváci odcházeli nadšení otevřenou hrou obou týmů. Čeští novináři se ve svých reakcích shodují, že 250. derby pražských "S" bylo nejlepším zápasem sezóny. Potvrzují to i slova Pavla Kuky, který pro tisk uvedl, že "takový fotbal si už asi do konce ligy nezahrajeme." Dobrý herní projev je příslibem pro další zápasy, během nichž se chce Slávia propracovat na druhé místo ligové tabulky, zajišťující účast ve třetím předkole příštího ročníku Ligy mistrů.

William Blake

Beránek

Kdo tě stvořil, beránku,
víš o něm, můj beránku?
Dal ti život, krmí tě
u potoka, v pažitě,
hebce utkal šaty tvé
z vlny skvoucí, bělostné,
dal ti hlásek, jehož smích
rozléhá se v údolích.
Kdo tě stvořil, beránku,
víš o něm, můj beránku?

Povím ti to, beránku,
povím ti to, beránku:
Jako ty se jmenuje,
Beránek to jméno je.
Tichý je a pokorný,
dítětem byl na zemi.
Já dítě, beránek ty,
oba jsme v něm ukrytí.
Beránku, žehnej ti Bůh!
Beránku, žehnej ti Bůh!

Z knihy Démant a slza,
přeložil Josef Hrdlička

Život pro Krista

Podle skutečného příběhu napsal Alois Benda

Stalo se to v roce 1949. V malebné moravské dědince jménem Malešovice žila jedna katolická rodina. Byla to rodina Kasalových. Do kostela chodili do sousední obce Ctiboře, která byla farností pro šest obcí. V duchovní správě tam působil P.Josef Holdan. Tento sympatický kněz dovedl jednat s mládeží, ta za ním táhla, a tím pádem chodilo do kostela hodně dětí z jiných farností. Toto přátelství dětí s panem farářem bylo trnem v oku soudruhům z okresu, a tak pana faráře odvolali a poslali ho do pohraničí, kde nic nemohl pokazit, protože tam byl kostel v neděli vylidněný. Za pomoci soudruhů musil pan kapitulní vikář jmenovat do Ctiboře jiného pana faráře, P.Petra Vaňouse. I když P.Vaňous nebyl tak aktivní v činnosti s mládeží, ve farnosti to pokračovalo nezmenšenou mírou, protože minulý pan farář měl kolem sebe zkušené skauty a ti pracovali s mládeží dál, jako by se nic nestalo. Když nepomohlo ani vystřídání duchovních správců, zrušili ve Ctiboři farnost a P.Vaňouse přeložili do sousední farnosti Radonice a přidali mu farnost ve Ctiboři, aby měl menší kontakt s dětmi, což se také stalo. Ale přece se zdálo soudruhům, že ve ctibořském kostele bývá v neděli příliš lidí, a přemýšleli, co s tím budou dělat.

Z Malešovic chodilo několik rodin do ctibořského kostela. Mezi nimi i rodina Kasalových. Měli tři děti. Nejstarší byl Jarek, druhý Milan a nejmladší osmiletá Maruška, která byla u farníků moc oblíbená, protože nikdy nezapomněla do kostela přijít a pokaždé šla ke stolu Páně. Rodiče ji dávali svým dětem za vzor věřícího děvčete. O jejích bratřích se to říci nedalo, přestože je rodiče do kostela posílali.

I v neděli 17.září 1949 šli jako vždycky Kasalovi do kostela ve Ctiboři, kam pan farář dojížděl až na jedenáctou hodinu a kde měl toho dne třetí mši svatou. Kostel byl přeplněný čekajícími, kteří se modlili svatý růženec, když vtrhli estébáci s ozbrojenou hlídkou do kostela, pažbou samopalu rozbili dvířka od svatostánku, vyndali odtud kalich posvěcených hostií a nesli jej ven. Farníky vyhnali před kostel, kde vysypali obsah kalichu na zem a poručili přítomným farníkům, aby ty hostie rozšlapali. Když ani po druhé výzvě nikdo se neodhodlal k takovému hnusnému činu, opakovali svou výzvu potřetí a pohrozili jim, že jak se nikdo neodhodlá, tak je tam všechny naženou a oni to budou muset rozdupat. A počítali do desíti.

Když se ozvalo „šest," tak se z toho farního shromáždění odpojila Maruška Kasalová a šla pomalu k té hromádce hostií. Všichni přítomní se na ni dívali s opovržením, protože ji považovali za dobrou věřící křesťanku a teď ji vidí, jak se blíží k hostiím. Když k nim došla, tak se pokřižovala a sehnula se a začala slizovat hostie ze země a polykala je.

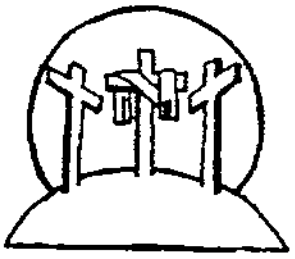
Tu zazněl výstřel a Maruščina hlava klesla do hromádky hostií a její krev se smísila s Tělem Kristovým. Estébáci s ozbrojenou hlídkou nasedli do auta a odjeli. Do zápisu napsali, že vyšel náhodný výstřel a poranil malé děvče.

Marušku uložili do truhly a obložili ji celou růžemi a na její prsa naskládali hostie smíšené s její krví. Ležela tam tiše v bílých šatičkách od prvního přijímání na tomto růžovém loži. Její pohřeb se stal manifestací proti komunistické hrůzovládě. Místo postrašení farníků se stal opak v odezvu na tento hrozný čin. Návštěva kostela se zdvojnásobila a bratr Marušky odešel do semináře, odkud po čtyřech letech vyšel jako novokněz.

Předloni tomu bylo padesát let od vraždy toho nevinného děvčátka a její bratr P.Jaroslav Kasal sloužil vzpomínkovou mši svatou ve ctibořském kostele. Když při homilii se slzami v očích mluvil o své sestře, celý kostel plakal nad jejím zmařeným životem. A její vrah žije v pokoji a užívá vysokého důchodu.

Za měsíc po této vzpomínkové mši svaté zemřela její maminka ve věku osmdesáti sedmi let a kopali hrob pro ni na místě, kde byla před půl stoletím pohřbena Maruška. Když narazili na její kostru, tak našli na hrudníku kus nezetlelého hedvábí z jejích šatiček, na nichž byly hostie potřísněné Maruščinou krví. Kostru děvčátka již nevykopávali a hrob pro její maminku vykopali vedle, a tak její hrob zůstal neporušený.

Karmelitánský kalendář 2001

ČESKÉ BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

V kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru

2414 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804

KVĚTNÁ NEDĚLE

Sobota 7.dubna 2001 – 6.15 hod. večer

Památka slavného Kristova vjezdu do Jeruzaléma
Svěcení ratolestí, zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše
Slavnostní mše svatá

ZELENÝ ČTVRTEK

Čtvrtek 13.dubna 2001 – 9.00 hod. večer

Slavná mše svatá na památku poslední večeře Páně
Umývání nohou vybraným mužům, po mši svaté společná adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK

Den přísného postu

Pátek 14.dubna 2001 – 9.00 hod. večer

Památka umučení Páně - Zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana
Uctívání svatého kříže, svaté přijímání

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Slavnost Kristova zmrtvýchvstání

Sobota 15.dubna 2001 – 11.00 hod. večer

Svěcení ohně a slavnost velikonoční svíce, bohoslužba slova - četba z Písma svatého Starého a Nového zákona, svěcení křestní vody a slavná obnova křestních slibů, mše svatá zakončená slavnostním požehnáním, chvalozpěv Vesel se nebes Královno, svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Boží hod velikonoční

Neděle 16.dubna 2001 – 6.15 hod. večer

Slavnostní mše svatá. Svěcení velikonočních pokrmů.

* * *

Každý den před obřady a je možno si vykonat svatou zpověď.
Ke svatému přijímání může přistoupit jen ten, kdo se očistil od hříchů.

Bližší informace podá:

Česká duchovní správa – Fr. Dušan Hladík
Tel. (708) 656 - 7472 Mob. (708) 533 - 1050

Svec & Sons

FUNERAL HOME

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402
Private Parking
(708) 484-2050 (773) 242-2027

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

Zde mluvíme česky

NEMOVITOSTI

Century 21
1st Choice Realtors®

Peter Herz
REALTOR®

MLS

37 E Chicago Ave.
Westmont, Illinois 60559
Business (630) 810-9393
Fax (630) 810-0456
Residence (630) 833-7167
Direct (630) 674-7166
E-Mail b2amp@aol.com

Each Office is Independently Owned And Operated

Při jakémkoli prodeji nebo koupi Vašeho majetku poskytnu

KVALITNÍ SERVIS

zeptejte se na „Special Gift" i při doporučení známému

24 hour voicemail
(630) 674-7166

Czech Radio Schedule for the Cleveland Area

Sundays 11.00 a.m. – noon
WRMR 850 AM
Host Joe Kocab
Sundays 1.05 – 2.00 p.m.
WERE 1300 AM
Host Joe Kocab

J. Marik Sons

George Schubert Funeral Homes

6507 West Cermak Road Berwyn, Illinois 60402
(708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na radiové stanici 1450 AM

každou neděli v 9.00 ráno a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 večer

ČESKÁ MŠE SVATÁ VE WASHINGTONU

V neděli
22.dubna 2001 v poledne

budeme mít v naší národní kapli
českou mši svatou slouženou
dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

Prosíme naše krajany, aby se
v hojném počtu zúčastnili
této národní bohoslužby.

Za výbor České národní kaple
Vás všechny upřímně zvou

Col.Al. Brož (USAF Ret.)
Tel. (703) 698-5318
a
Dr.George J. Švejda, Ph.D.
Tel. (301) 421-9417

Teprve až smrt zarámuje život, obraz je definitivně uhončen...

Odešel jsem těm, které jsem miloval,
a očekávám ty, které miluji.

Emil Petřík

12.listopadu 1925 - 12.ledna 2001

Srdce člověka, který odešel,
vážíme množstvím bolesti,
kterou zanechal.
Víme, že srdce v Pánu zesnulého
milého Emila bylo velice těžké,
vzácné, zlaté srdce.
Vám všem, kteří jste ho měli rádi,
upřímně děkují

Petříkovi

Milý Emile, dík za Tvoji obětavou práci v exilu.
V modlitbě na Tebe vzpomínají

Chicagští Orli

OAKBROOK MEDICAL AND SURGICAL CENTER

ZDENEK DUREK, M.D.

Family physician

2425 W. 22nd St., suite 214
Oak Brook, IL 60523

24 hours answering service
(630) 573 – 0048

Office hours weekdays and Saturday

Languges spoken: English, Czech, Polish, Russian, German, Italian, Spanish, French, Portuguese, Swedish, Indonesian, Hindi.

USA & Worldwide Discount Globe Telecomunication

Super nízké telefonní sazby do České republiky a na Slovensko. Jestliže ještě platíte více za minutu než ČR: $ 0.23 a Slovensko: $ 0.25, tak neváhejte a spojte se s námi.

Rates as low as:

USA 5.9c - Czech Rep. 23c - Slovakia 25c - UK 7c - Canada 8c - Australia 10c - Austria 9c - Denmark 10c - France 9c - Germany 8c - Hungary 20c - Italy 9c - Sweden 8c - Switzerland 9c & more...

No Monthly Fees! 6 seconds billing, 24 hours a day, 7 days a week! No risk, contracts, promotions, or plans.
Call anytime, 6 seconds billing.
Crystal clear connections.
Separate detailed invoice.
Global access calling card available.
You can stay with your present Long distance carrier and still access our low rates.
Your own Toll-Free number available.
Offer is available for Business & Residential customers.

For information or sign up, go to Web Site at: www.discountglobetele.com or call: 1-888-378-5800
Sponsored By The Best Known CS Real Estate Broker in USA, JOHN VOSTENAK, www.johnvostenak.com
Publisher of CS Community News Over the Internet, email: john@johnvostenak.com

***Česká katolická misie a redakce Hlasů národa má nové telefonní a faxové číslo:* (708) 656 - 7472**

From Moravia
CZECH REPUBLIC
Lanžhotčanka

APRIL 28, 2001
ENGINEERS HALL - COUNTRYSIDE, IL.
6150 Joliet Road

Donation $ 15.00 Doors Open 6:30 PM

Sponsored By: Moravian Cultural Society

Reservations
Jean Menšik 708-447-0319
Frank Menšik 630-986-5626
Edward Žebik 630-986-0414
Czech Kitchens 708-749-7868

Tažení proti „Agentům Vatikánu“

Václav Vaško

Na jaře 1951 obíhal mezi katolíky letáček, dnes bychom řekli samizdat. Slovo o této době: „Hlavu vzhůru, bratři a sestry! Tato doba není pro křesťany zvlášť příjemná, ale pro křesťany správného formátu je to velký a nádherný čas. Co dělat?Nepřítel lže.Strhávejte mu masku. Pečujte o ty, kteří jsou v nebezpečí uvěřit mu. Podporujte kolísající slovem, postojem i praktickou láskou. Bděte nad dětmi, učte je prožívanému náboženství. Otřásejte vnucovanou ideologií, chraňte je před vadnou morálkou. Nesmíte se jen bránit. Církev musí růst.“

Leták poukazoval dále na ctnosti pro dobu pronásledování: pokoru (nežebrá u Boha o lepší časy, vždy je ochotná sloužit), hrdost (nesklání se před ničím, co by nebylo hodno Pána), opatrnost (je si vědoma nebezpečí a jedná tak, aby neohrožovala sebe nebo jiné), statečnost (obětuje se za věc, která stojí za to) a lásku (může si dovolit vítězství bez nenávisti).

Nikdo z nás netušil, že autorem letáčku je pater Oto Mádr. Sepsal ho u boromejek v Nemocnici pod Petřínem, kde se skrýval. „Slovo o této době“ figurovalo pak jako předmět doličný téměř ve všech procesech s Katolickou akcí.

Mádr byl zatčen i se svým sekretářem Miroslavem Tomkem v květnu 1951 a postaven před soud o rok později (11.6. 1952). Proces se konal v Brně za přítomnosti nepřátelského publika zorganizovaného Státní bezpečnosti. Trval tři dny a byla mu věnována rozsáhlá publicita. Zákulisní režie vypracovala totiž pro proces „Mádr a spol.“ scénář, který měl diskreditovat církev. Z členů „Rodiny“ byli v něm kromě Mádra souzeni „mater familiae“ Růžena Vacková a Vladimír Jukl z Bratislavy, s kterým jsem kdysi doprovázel Kolakoviče do povstání. Ke skupině vedoucích pracovníků Katolické akce byla přidružena s nimi nesouvisející protikomunistická skupina, která „popravila“ jednoho ze svých členů pro podezření, že ho k nim nastrčila Státní bezpečnost. Sdělovací prostředky pak psaly o procesu „s agenty Vatikánu a teroristickými vrahy“ a citovaly prokurátora: „Podívejte, kam až vede výchova takových kněží, jako je Mádr, až k vraždám.“Členové diverzní skupiny byli popraveni, Mádr dostal „jen“ doživotí, to jsme si oddechli,Jukl 25 let,Vacková 22.

Necelého půl roku po procesu s Mádrem vynesl Státní soud v Praze rozsudek nad největší skupinou Katolické akce:„Bárta a spol.“ Z jedenatřiceti odsouzených, šesti kněží a dvaadvaceti laiků, bylo osm členů „Rodiny,“ mezi nimi i „pater familiae“ Josef Zvěřina. Za nikdy nespáchanou velezradu či špionáž byli dohromady odsouzeni k 435 letům ztráty svobody, Zvěřina na 22 let, františkán Jan Bárta na 20, pater Jiří Holub na 18, studentka Jiřina Krejčíková na 15, Uka Pellerová, rovněž studentka, na 8 let a tak dále.

Zatčení jsme se báli všichni, ale zároveň jsme se skoro styděli, že zatímco naši přátelé jsou už za mřížemi, my chodíme po svobodě a dohromady nic užitečného neděláme. Odhodlání nám dodala slova papeže Pia XII: *„Žádný křesťan nemůže být omluven, zůstane-li v přítomnosti protináboženského příboje dneška se založenýma rukama, skloněnou hlavou a chvějícími se koleny.“*

* * *

Jednou, počátkem léta roku 1966, když jsem se pozdě večer vrátil z odpolední směny, našel jsem ve svém pokoji někoho spát na roztahovací posteli. „To budeš koukat, kdo k nám přišel," zašeptal mi tajuplně táta. První mi samozřejmě napadla Irina, ale ta by přece na mě čekala. Nebo že by Mádr? Byl to on. Když ho pustili z vězení, neměl kam jít (rodiče mu zemřeli v době, kdy je ani pohřbít nemohl), a tak doufal, že u nás najde přechodný domov. Ani mě nemohli rodiče přijmout srdečněji než jeho. Pobyl u nás asi dva měsíce, než se mu podařilo sehnat podnájem v katolické rodině své bývalé žačky. Kriminál mu na zdraví nepřidal, ale duchem byl stále svěží.

Myslím, že tentokrát se nejen on stal duchovní oporou naší, ale i my jeho. Ráno jsme se zúčastňovali mše, kterou u nás tajně sloužil, pak jsme ho učili (zejména já) životu na svobodě. K našim prvním výpravám do města patřila pouť po obchodech. Jen těžce jsme ho přesvědčili, že v tom, v čem byl v roce 1951 zatčen, už nemůže chodit. Považuji si za zásluhu, že jsem v instruktáži, kdo je kdo, přispěl k tomu, že pojal důvěru k biskupu Tomáškovi.

Tři čtvrtě roku po Mádrovi se jako poslední z Kolakovičovy „Rodiny“ vrátila z ženské věznice v Pardubicích Růženka Vacková. Potkal jsem ji po mši u Pražského Jezulátka. Prodral jsem se k ní hradbou jejích bývalých spoluvězeňkyň a s trochou trémy jsem ji oslovil:„Já jsem Vaško, pamatujete si mě ještě?“

„Jak by ne, Vašíčku, pojďte, sednem si někam a popovídáme si.“

Zašli jsme na kávu do Malostranské kavárny. Připadala mi krásná, vyzařovala z ní totiž taková vnitřní síla, takový životní optimismus, že mě napadlo: Jeanne d' Are v českém provedení. „Vašíčku, cítíte tu vůni narůstající svobody?“ řekla mi první dáma republiky, jak ji nazývali mnozí poté, co jiná první dáma, Milada Horáková, skončila na popravišti. Ano, Růženka ucítila už v březnu 1967 to, co mnozí jiní nepociťovali ani o rok později, kdy už začínalo Pražské jaro.

Úryvek je z knihy

Ne vším jsem byl rád,

která je autorovým životopisem.

Václav Vaško se letos v dubnu dožívá 80 let.

Autor líčí v knize atmosféru, v níž vyrůstal za první Československé republiky a dospíval za Slovenského státu. Vypráví o problémech, které měl se svým československým původem, o tom, jak se stal katolickým aktivistou, povstalcem, zajatcem, vězněm gestapa a po osvobození diplomatem. Hovoří o svých zkušenostech z poválečné Moskvy, poměrech na velvyslanectví, na ministerstvu zahraničí, později na stavbě tunelu pod Letnou, pak v komunistických věznicích, uranových dolech a po amnestii na různých pracovištích. Hovoří pak dále o účasti katolíků v Pražském jaru, o perzekuci křesťanů v době „normalizace," o disentu a kolaborantech, o Anežčině svatořečení, pádu komunismu a svobodě znamenající sjednocení jeho vlastní rodiny rozdělené politickými událostmi. Miniportréty charakterizuje četné osobnosti - biskupy, kněze, politiky, prosté lidi, hrdiny, slabochy ale i zrádce, s kterými přišel v různých prostředích do styku.

Z dopisů našich čtenářů

14.března 2001

Po ukřižování přišlo vzkříšení.

S patřičným zpožděním jsem četl článek "Proběhla dlouho očekávaná schůze Velehradu" a bylo mi smutno. Žil jsem v Chicagské metropoli téměř 40 let a český kostel s Velehradem byl pro mne a mou rodinu náhražkou ztraceného domova. Žiji nyní mimo Chicago a tak se často ptám, na které straně sporu o Velehrad bych asi stál. Musím se s lítostí přiznat, že bych patrně také zapadl do jedné či druhé strany a byl skálopevně přesvědčen, že obhajuji právo. Naštěstí ta vzdálenost od "místa činu" mi umožnila pohled, který bych rád sdělil čtenářům, členům české katolické komunity v Chicagu.

Otec Vít byl s námi asi čtyřicet let a každý z uprchlíků před komunistickým útlakem ví co pro nás znamenal a není účelem tohoto článku vyjmenovávat všechny jeho klady. Ač druhý Vatikánský koncil povolil laikům kněze přísněji kritizovat, nemělo by rovněž význam rozebírat zde ani jeho chyby. Je vhodné však připomenout, že jen ten, kdo si je vědom svých vlastních nedostatků je schopen podobné vady odpouštěti i u jiných; navíc může žasnout jak Pán Bůh z nás všech, tedy z naprosto nedokonalého materiálu, vytváří trpělivě své dílo. Kdesi jsem četl, že Češi jsou velmi kritičtí lidé toužící po dokonalosti, spravedlnosti, což je naše veliká přednost; bohužel velkou překážkou na cestě duchovního růstu je náš nedostatek sebekritiky. Sebekritika totiž ústí k odpouštění a mohla snad i zmírnit katastrofy v naší historii (viz. husitské války, Bílá hora, komunismus).

V současnosti otec Hladík se stal nástupcem otce Víta, který odchází na zasloužený odpočinek. Osobně ho vůbec neznám; je mně však jasné, že jako mladší, musí mit nové náhledy jak vésti farnost. Kdyby je neměl a jel po zajetých kolejích tak by vaše/moje komunita zakrněla. Vždyť každý z nás si musí být vědom, že nám zbývá jen pár roků na této zemi. Naše děti, vnuci se již převážně zapojili do života amerických křesťanských církví, a není třeba nad tím naříkat. To jsme byli my, naše generace, která potřebovala českého Mojžíše, Josuu při osídlování Zaslíbené Země; tím vším byl právě otec Vít a vzpomínka na něj zůstane vryta do srdcí nás všech. Co však s otcem Hladíkem? Přijel sem zatlouct hřebíky do rakve posledního českého uprchlíka, zavřít vrata kostela a vrátit se do své domoviny? Domnívám se, že nikoliv. V Chicagu jsou stovky mladých českých a slovenských "ilegálů" a v průběhu nezadržitelné globalizace bude sem jezdit legálně ještě více našich krajanů na delší pobyt. Nikoliv tedy jako političtí či sociální emigranti, ale jako svéprávní, sebevědomí pracovníci sbírat zkušenosti či je i rozdávat. Já vím, že mnozí mávnou jen rukou, že "s nimi se nedá nic dělat". Kdyby však takto uvažoval sv. Pavel, tak křesťanství by dnes živořilo maximálně jako malá sekta židovské víry. Ano, nebude to lehký úkol a právě proto najít cestu k "nim" by měl být bod číslo jedna katolické misie v Chicagu. Postmoderní doba vyžaduje nové způsoby hlásání evangelia a to v prostředí, kterého se bojíme, kterému se vyhýbáme. Kristus však raději působil mezi hříšníky, než aby debatoval s "pravověrnými". Nemohu mluvit za nového misionáře, neb opakuji, že ho ani neznám, ale zastávám názor, že se mu má dát možnost své kněžské poslání zde uskutečňovat a to v rámci Velehradu či mimo.

Bratri a sestry obou táborů, mám k Vám jen jednu prosbu: věřme opravdu, že jedině upřímnou modlitbou můžeme být osvíceni Duchem svatým a tak nastoupit cestu smíření. Sv. Pavel nás učí, že tím, že přiznáme, že naše lidské síly jsou slabé, tím silnější budeme ve víře, v životě.

Ing. Karel Kříž
Marco Island, Florida

11.března 2001

Staňte se členy Asociace Hostýn!

Bývalý Camp Hostýn, spravovaný v minulosti Otcem B. Janíčkem S.J., na který vzpomínají tisíce mladých lidí z Kanady a USA, spravuje dnes Asociace Hostýn, vedená předsedou Milanem Havlínem a výborem mladých nadšenců, kteří by mu rádi vrátili jeho původní poslání, t.j. znovuotevření campu a příležitost k častějším společenským, kulturním a náboženským setkáním občanů a rodin českého původu.

K tomu potřebujeme rozšířit členskou základnu jednak o ***členy přispívající*** (osoby starší, vzdálené, mající zájem o udržení tohoto jediného místa v Québeku, které ještě patří české Asociaci, - platící členské příspěvky a jinak podporující existenci tábora). Ve druhé kategorii hledáme ***členy aktivní***, kteří se budou aktivně podílet na organizaci činnosti, údržbě a zdokonalování tábora. U obou kategorií činí zápisné 20,- dolarů. Obracíme se hlavně na mladé lidi, kteří s dp. Janíčkem prožili svoje prázdniny na campu, ale i na starší, kteří svou podporou umožní realizaci našich plánů. Přihlášky posílejte na adresu:

Association Hostýn
4605 West Broadway
Montreal, QUE, H4B 2A7
Canada

Ke zkvalitnění pobytu na táboře plánujeme postavení splachovacích záchodů a koupelny a prosíme o finanční podporu k tomuto účelu. Z připravovaných akcí plánujeme 2. a 3.června opékání prasete na rožni a na 10.června připravujeme oslavy 100 let narození pana ing. Pavelky. Všichni krajané jsou srdečně zváni k setkání s tímto vzácným člověkem. Přijďte si potřást rukou, nebo podepsat gratulační knihu. Taková příležitost se už nikdy nemusí ve vašem životě opakovat. Možné je přijet už v sobotu a utábořit se na campu.

Těšíme se na Vás.

Výbor Association Hostýn

Milan Havlín
1005 Rue Goyer
Saint Bruno, QUE, J3V 3Y8
Canada

20.března 2001

Dopis z Matice Svatohorské

Vážení přátelé, milí krajané,

obracím se na Vás s prosbou o pomoc. Píšu Vám jako členka výboru Matice Svatohorské v Příbrami, zřízené při Proboštském úřadu u Kostela Nanebevzetí Panny Marie v Příbrami v České republice. Zde mám na starosti styk s veřejností, propagaci a navazování vztahů s našimi krajany. Matice Svatohorská je sdružení věřících, které bylo obnoveno po komunistickém zákazu v létě roku 2000. Dáváme dohomady členskou základnu, tedy se obracím i na Váš list, zda by bylo možné naši Matici prezentovat.

Matice Svatohorská si, mimo jiné, klade za cíl obnovu duchovního života, dále pak pomoc při opravě a údržbě památek na poutním místě Svatá Hora v Příbrami. Již se nám podařilo z dobrovolných darů a příspěvků obnovit Křížovou cestu ve svatohorském parku, máme sdruženy prostředky na opravu hlavní vstupní brány. Nyní stojíme před novým úkolem - nové varhany. Byli bychom velmi rádi, kdyby se naši věřící krajané dozvěděli Vaším prostřednictvím o našem sdružení. Velmi by nás potěšilo, kdybychom mohli přivítat mezi své členy i naše krajany z daleké Ameriky.

Vzhledem k tomu, že samozřejmě Vás bude zajímat více informací, ráda zašlu stanovy. Členský příspěvek na jeden rok činí 400 Kč. Pokud by se našel člověk, který by mi chtěl pomoci v dalekém zámoří při rozvoji propagace a kontaktů naší Matice, byla bych velmi zavázána. Přeci jen jsme velmi daleko. S vděčností bych ocenila pomoc při informovanosti našich věřících u Vás. Moc prosím, pomozte mi.

Dále bych ráda sdělila, že Svatá Hora vydává rovněž svůj časopis – dvouměsíčník. Je rozesílán nejen tady u nás, ale i do zahraničí. Cena jednoho výtisku činí 12 Kč + poštovné. Zde se čtenář dozví informace o dění na Svaté Hoře, rozhovory s čelními představiteli naší církve zase informují o širším dění, některé stránky jsou věnovány našim nejmenším. Najdeme zde články i z dávné historie svatohorské.

Pokud Vás můj prosebný dopis oslovil, jsem nevýslovně šťastná. Velmi ráda a s povděkem bych přijala možnost vzájemné spolupráce.

Adresa Matice Svatohorské:
Římskoskatolická farnost u kostela
Nanebevzetí Panny Marie,
Příbram II , CZ - 280 01
Czech republic - Europe
Odpověď též možno zaslat emailem na adresu:
matice.iva@email.cz
Ještě jednou zaplať Bůh za Vaši ochotu a vstřícnost.

Mgr. Iva Klusalová

Poutní místo Svatá Hora u Příbrami; podle něho je pojmenován také náš původně český kostel Panny Marie Svatohorské v Ciceru

Poděkování dobrodincům

Tuto velikonoční kraslici ze Slovácka alespoň symbolicky věnujeme všem, kteří v uplynulé době přispěli na rozvoj tisku a podporu Hlasů národa.

Byli to následující čtenáři a pravidelní odběratelé:

$ 100 :
Dr. M. Novák, P. a E. Folke

$ 65 :
J. Kocáb, V. Hyvnar, A. Svehla

$ 15 :
J. Karasek, H. Urban, J. Sýkora, L. Rafaj, K. Kříž, V. Sedláček, E. Vedral, M. Lorenc

$ 10 :
M.Jankovsky

$ 5 :
M. Jednorozec, S. a D. Brym, V. Hicl

Všem dárcům a těm, kteří se zapojili v uplynulé době do přípravy našich novin upřímně děkujeme. Zvláště všem členům redakční rady a dopisovatelům, dále těm, kteří pomohli s počítačovou technikou, a kteří pomáhají s korekturami, tiskem a distribucí. Těmto všem vzdáváme upřímné Pán Bůh zaplať a o velikonocích jim přejeme bohatou pomlázku. Na naše dobrodince pravidelně pamatujeme v našich modlitbách a obětujeme za ně mše svaté.

Fr. Dušan Hladík

MLÁDEŽI

Ježíšova poslední večeře

Ve čtvrtek odpoledne poslal Pán Ježíš Jana a Petra do města, aby připravili slavnostní večeři, kterou si každoročně Izraelité připomínali vysvobození z egyptského otroctví. Měli ji připravit v domě, do kterého je dovede muž se džbánem na hlavě. Jakmile ho Petr s Janem uviděli, vydali se za ním. Apoštolové k němu přistoupili: „Posílá nás Pán Ježíš, rád by zde slavil velikonoční večeři." Muž ochotně svolil a zavedl je do místnosti.

V jejím rohu bylo otevřené ohniště na upečení beránka. Také tam stála nádoba s vínem a nádoba s vodou, dříví a jiné věci, potřebné k přípravě večeře. Ze všeho nejkrásnější byl ale stůl, který stál uprostřed. Měl podobu velkého obdélníku a kolem něho ze tří stran byla lehátka. Uprostřed byla připravená velká mísa, na kterou se kladl upečený beránek. Vedle ležel tác s chlebovými placky. Před tácem stál velký kalich na víno. Na okraji stolu byly připraveny talíře a misky na salát.

Petr rozdělil práci: „Víš co, Jene, běž do města a kup tam beránka. Já zatím připravím všechno ostatní." Petr rozdělal v krbu oheň, připravoval salát a zvláštní omáčku, do které se měly namáčet chleby, a všechno odnášel na stůl.

Netrvalo dlouho a Jan se vrátil s beránkem, opekl ho nad plamenem a položil ho na mísu doprostřed stolu.

Sotva oba učedníci skončili, otevřely se dveře a do večeřadla vstoupil Ježíš s ostatními apoštoly. Všichni zůstali stát u dveří a s obdivem se rozhlíželi. Středem jejich pozornosti byl krásně upravený stůl. Tu se najednou začali dohadovat, které místo kdo z nich zaujme. Každý si chtěl zajistit nejlepší, nejčestnější. Petr, který ještě něco dokončoval u krbu, si halasně vymiňoval místo nejpřednější.

Zatímco se apoštolové takto dohadovali, nikdo nezpozoroval, k čemu se chystal Ježíš. Ten šel ke dveřím, kde stála nádoba s vodou a měděné umyvadlo. Také tam visela zástěra a osuška. Pán Ježíš nalil vodu do umyvadla, přepásal si zástěru, vzal osušku, poklekl u Petrových nohou a začal je umývat. Petr vykřikl překvapením:

„Pane, ty mně myješ nohy?"

V každém zámožnějším domě tuto službu dělal otrok.

Jak se apoštolové zastyděli! Pán Ježíš jim dal příklad pokory a služby.

Když usedli ke stolu, zahájil Ježíš modlitbu před jídlem. Pak začal rozdělovat jídlo. Pomalu se rozproudil hovor.

Ve večeřadle panovala sváteční nálada. Ježíš se usmíval a laskavě domlouval svým učedníkům: „Už jste poznali, jak je pýcha nehezká. Buďte skromní. Pomáhejte jeden druhému, neporoučejte si panovačně! Kdo se nad druhého vynáší, stává se nadutý a druzí ho těžce snášejí. Raďte si navzájem a žijte spolu jako bratři. To je nejdůležitější: mějte se rádi. Byl jsem s vámi po tři roky a nyní zakrátko od vás odejdu. Ale jenom proto, abych vás čekal u nebeského Otce. Nebojte se, přesto zůstanu s vámi, jenže jiným způsobem, než jsem s vámi teď."

Pán Ježíš vstal. Byl tak slavnostní, tak zvláštní! Bylo vidět, že se chystá k něčemu velmi důležitému. Apoštolové se na něho dívali s velkou pozorností, nikdo z něho nespustil oči.

Pán Ježíš vzal chléb. Pozdvihl jej, jako by ho podával Otci, a pak řekl: „Vezměte a jezte z toho všichni: TOTO JE MOJE TĚLO, které se za vás vydává." Potom tento chléb rozlámal a rozdělil ho mezi apoštoly. Pak vzal do rukou kalich s vínem. Zase ho pozvedl, jako by ho podával Otci, a řekl: „Vezměte a pijte z něho všichni: TOTO JE KALICH MÉ KRVE, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů." Pak kalich putoval kolem stolu a každý se z něho napil. Pán Ježíš se zadíval na apoštoly a řekl: „To čiňte na mou památku."

Na ukončení této slavnostní večeře Pán Ježíš pronesl modlitbu. Tím skončila Poslední večeře Pána Ježíše s apoštoly.

Byla to zároveň první mše svatá.

Podle ThDr. Stanislava Nováka

Biblické hádanky

1. Jak se jmenovala vesnice, kam poslal Ježíš učedníky pro oslátko určené k vjezdu do Jeruzaléma?

a) Betfage
b) Naim
c) Kafarnaum

2. Za kolik stříbrných zradil Jidáš Pána Ježíše?

a) dvacet
b) třicet
c) padesát

3. Po Kristově zatčení Jidáš peníze vrátil. Co s nimi velekněží udělali?

a) dali je do chrámové pokladny
b) rozdali je chudým
c) koupili za ně pole

4. V čím domě se konala poslední večeře Pána Ježíše?

a) Lazara z Betánie
b) muže, který nesl vodu
c) Šimona zvaného Malomocný

5. Jak označil Ježíš při večeři zrádce?

a) umyl mu nohy
b) podal mu skývu chleba
c) políbil ho

6. Kdo bránil při zatčení Ježíše mečem?

a) Petr
b) Jakub
c) Jan

7. Který evangelista popisuje jak Veronika podala Kristu roušku na křížové cestě?

a) Matouš
b) Marek
c) Lukáš
d) Jan

8. Co bylo znamením, že smrtí Ježíšovou končí Starý zákon?

a) slunce se zatmělo
b) chrámová opona se roztrhla v půli
c) mrtví vstávali z hrobů

9. Kdo z apoštolů první viděl vzkříšeného Krista?

a) Petr
b) Jan
c) Tomáš

10. Kolik zjevení zmrtvýchvstalého Krista je zaznamenáno v Novém zákoně?

a) pět
b) sedm
c) jedenáct

Správné odpovědi: 1a, 2b, 3c, 4b, 5b, 6a 7 žádný, 8b, 9a, 10c

šovalo trýzeň naší izolace.

Cestou na pracoviště v tvoršovickém zámeckém parku byl z některých míst vidět nedaleký kostelík na kopečku blízko vsi Chvojen. Mohl jsem se pouze těšit myšlenkou, že v dřívějších dobách v něm měl Spasitel svůj eucharistický příbytek.

V zámeckém parku, jímž jsme procházeli, visely na stromech dva mariánské obrazy, pozůstatky z lepších časů. Nikdy jsem neopominul pomodlit se k Panně Marii.

Považuji Tvoršovice, dějiště své eucharistický prodchnuté „posedlosti," za krystalizační bod budoucího řeholního povolání, které se mělo dovršit v kongregaci eucharistiánů, zasvěcené úctě k Nejsvětější Svátosti.

Stavěli jsme muniční bunkry. Netušili jsme, čemu mají sloužit. Až po válce jsme se dověděli, že jsme vlastně položili základ k projektu, který byl právě tak gigantický jako ďábelský. Na našem „vojenském cvičišti" měly být soustředěny všechny koncentráky „Třetí říše." Pro případ, že by německá vojska při svém ústupu na východě i na západě musela vyklidit tamní koncentrační tábory, přestěhovaly by se Dachau, Mauthausen, Osvětim a všechny ty „kombináty smrti" do Tvoršovic. Tam by se urychleně pokračovalo ve vyhlazování a spalování mrtvol s denní kapacitou kolem 50,000 poprav a kremací. Nedošlo k tomu. Museli jsme práce přerušit. Budování zákopů mělo přednost.

Na jaře nás naložili na nákladní auta a dopravili na „civilní" území. Kopali jsme příkopy na polích mezi Benešovem a vesničkou Okrouhlice. Po dlouhé době jsme mohli pozorovat lidi a „normální" život. Tam začíná můj příběh.

Přes pracoviště vedla polní cesta z Benešova do Okrouhlice. Odtud mi kynula kostelní cibulovitá věž. Učarovala mi, sotva jsem od ní mohl odpoutat zrak. V Okrouhlici je jistě farář. Utéci a vyhledat ho? Myšlenka se jevila jako šílený podnik, ale stále se vracela. V celém kraji se hemžilo esesáckými hlídkami. Pročesávaly soustavně území, hledaly nepřátelské parašutisty, kteří údajně seskočili mezi Prahou a Benešovem. Kdo byl přistižen bez průkazu, byl bez výslechu na místě zastřelen. Slyšeli jsme o případech, že i ženy a děti si musely napřed vykopat hrob, než byly skoleny výstřelem do týla. Jejich jediné provinění: zapomněly doma legitimaci. Já jsem pochopitelně žádnou neměl. Pravděpodobnost, že při tříčtvrtěhodinovém pochodu nenarazím na esesáckého četníka, byla při nejmenším jedna ku dvaceti, při započítání zpáteční cesty jedna ku čtyřiceti.

Dozorců na pracovišti jsem se bát nemusel. Byli už značně demoralizováni. Také odchod nebyl příliš obtížný. Směli jsme se uchylovat za křoviny, a právě tam bylo možno nepozorovaně zmizet v úžlabině a pustit se polní cestou do Okrouhlice.

Dnes už nevím, zda jsem riziko podceňoval nebo vědomě zakalkuloval. Utekl jsem. Každým krokem vzrůstal můj strach. Do Okrovhlice jsem došel bez nehody. Pan farář nebyl doma, byl na procházce. Čekal jsem až do poledního klekání, pak jsem ho šel hledat. Potkal jsem ho na pokraji lesíka. Nedůvěřivě si mne změřil. Byl to starý pán. Jen stěží se mi podařilo rozptýlit jeho obavy, že bych mohl být provokatérem. Konečně jsem ho přesvědčil, ale vyvstal nový problém. Smím přistoupit ke svatému přijímání, když jsem nebyl od půlnoci lačný? Rozvinula se slovní půtka o závaznosti tohoto církevního předpisu. Pan farář nevěděl nic o úlevách,

KOZEL A VINNÁ RATOLEST

Znovu jsem porušil chronologický sled. Vyprávěl jsem o své páté mši svaté v Sobiboru, ale pomlčel o své první v Lublině. Prosím o shovívavost. Co jsem opomenul, chci neprodleně napravit.

Zmínil jsem se už, že brzký odjezd do Orchůvku nebyl možný. Otec kvardián Archanděl převzal - jako už častokrát - kormidlo osudu. Svou první mši svatou budu sloužit v Lublině. Kostky byly vrženy.

Ve čtvrtek 7. dubna 1960 bude pro mne vyhrazena mše v osm hodin ráno v boční kapli kapucínského kostela. Je to adorační kaple. Celý den je v ní vystavena Nejsvětější Svátost, neustále se střídají zástupy zbožných ctitelů. V kapli jsem slavil první mši svatou před vystavenou monstrancí.

Dnes se k tomu přiznávám s jakýmsi ostychem. Platné liturgické předpisy celebraci před vystavenou Nejsvětější Svátostí již nedovolují. Tehdy jsem však v této shodě okolností viděl zvláštní projev Boží přízně, protože jsem směl v Lublině slavit první mši stejným způsobem, jak ji v tehdejší době sloužívali eucharistiáni na celém světě.

Otec kvardián i Otec Florián, moji asistenti při svěcení, přisluhovali i při primici. Zbožný lid se účastnil zpěvem i modlitbou, pozadí slavnosti však neznal. Vrcholným okamžikem bylo proměňování. Od mládí, od první chvíle, kdy se ve mně ozval hlas Božího povolání, byla u mne touha po kněžství totožná s touhou být obdařen mocí konsekrační. Nesčetněkrát jsem si v duchu představoval okamžik, kdy se v mých rukou a při slovech, která já vyslovím, promění poprvé chléb a víno v tělo a krev Kristovu. Již při této pouhé představě jsem se chvěl radostí. Vím, že tajemství eucharistie nelze redukovat na úkon proměňování, ale nezapírám, že dodnes prožívám konsekraci a pozdvihování subjektivně jako vzrušující zenit posvátného děje.

Žel, tehdy v Lublině mi to nevyšlo. „Radost z radosti" selhala a zklamala. Blažená vidina, k níž směřovaly mé myšlenky a u níž se sbíhaly mé tužby, vidina zkrášlovaná a vychutnávaná v nesčetných snech, byla v okamžiku splnění něco jako neodpálený ohňostroj. Radost z proměňování i při promněňování byla pohlcena stupňujícím se neklidem, který vyvrcholil právě v tom okamžiku, kdy jsem očekával výbuch slasti. Až po mši svaté jsem se pokoušel v jakési retrospektivní meditaci zrekonstruovat citový prožitek, který v daném okamžiku nepřišel, a urvat pro sebe všechno, co se z opojného zanícení dalo ještě zachránit.

Ostatně to tehdy v Lublině nebyla jediná „výbušnina," která se nevznítila. Po primici byla v klášterním refektáři slavnostní hostina. Seděl jsem na židli, pod níž byla v hloubce pouze půl metru nevybuchlá středně velká letecká bomba ze druhé světové války. Při pozdější přestavbě kláštera byla objevena a zneškodněna.

Po obědě jsem musel kapucínům vyprávět o politických poměrech a o útisku církve v Československu. Otec kvardián vše překládal z latiny do polštiny. Potom jsem uděloval novokněžské požehnání. Družná beseda pokračovala při duchovních hovorech a méně duchovních nápojích. Odpoledne dorazil do kláštera celý uřícený bratr Konstantin z Orchůvku, ten, o němž jsou spolubratři pře-

svědčeni, že vede svatý život. Mohu tento úsudek potvrdit. Přinesl telegram. Byla to smluvená odpověď na telegram, který jsem odeslal do Brna v den kněžského svěcení. Přátelé v Brně byli tedy už zpraveni o úspěchu mé druhé cesty do Polska a radovali se se mnou nad zdařilým „dobrodružstvím." Regina, která byla zasvěcena do mých úmyslů a do časového plánu, adresovala telegram do Orchůvku. Jelikož jsem však první mši svatou slavil v Lublině a ne v Sobiboru, došel telegram do Orchůvku dříve než já. Bratr Konstantin se ulekl. V domnění, že obsahuje zprávu, která je pro mne důležitá, spěchal co nejrychleji, pokud mu to jeho staré nohy dovolovaly, do okresního města Wlodavy, vzdáleného tři kilometry, aby stihl poledni autobus do Lublina. Celou cestu od autobusového nádraží v Lublině do kláštera utíkal. Na věšáku visela má šála. Konstantin ji vzal, položil mi ji kolem krku, poklekl a poprosil o novokněžské požehnání. Spletl si šálu se štolou.

Večer jsme společně odešli na nádraží., Konstantin se vracel do Orchůvku, já jsem odjížděl do Čenstochové. Čekal mne další pohádkový zážitek.

Dříve, než opustím Lublin, musím vysvětlit, proč jsem tuto kapitolu nazval „Kozel a vinná ratolest."

Vzpomínáš na černého kozla, který mi v předešlém roce dodával útěchu, když jsem se ocitl na konci cesty a sil? Opět se mi ukázal. Náhodou jsem kdesi zahlédl erb města Lublina. Kozel, stojící na zadních nohách, škube vinnou ratolest. Byl černý kozel „starozákonním" předobrazem, který byl příslibem splnění v Novém zákoně? Byla jeho někdejší „potěcha" přece jen víc než bezmocná soustrast? Škubal vinnou révu - symbol eucharistie - pro mne? Nebylo to poprvé ani naposled, co jsem užasl nad nesmírným bohatstvím vyjadřovacích prostředků, nad neobsáhlou paletou náznaků a příměrů, jimiž dobrotivý a moudrý Bůh projevuje svou lásku, promlouvá k nám a vede nás svými cestami.

NOČNÍ ZÁKMITY

Dívá-li se cestující za noční jízdy z okna rychlíku, co uvidí a rozpozná z neznámého kraje? Světýlka se míhají, osaměle nebo ve skupinkách. Svítí, ale neosvětlují. Neprozařují noc, neprozrazují nic z krajiny, jíž rychlík uhání. Jsou v ní hory, lučiny, lesy, řeky? Jen občas odhalí silnější svítilna něco z okolního světa: část budovy, kostelní věž, strom. Auta ozařují svými reflektory několik čtverečních metrů asfaltu. Při projíždění městem umožní veřejné osvětlení pohled do ulic, náměstíček a křižovatek. Nádražní prostranství tonou obyčejně v záplavě oslnivé záře, ale vlak jimi prorachotí tak kvapně, že ani nelze rozluštit tabule s názvem železniční stanice.

Kdo se na své životní dráze pozastaví, obrátí a zpětným pohledem zkoumá dosavadní úsek, uvidí různé průhledy v mlze všednosti. Kdo se pokusí rozuzlit pletivo osudů, jež upředla Boží prozřetelnost, vyhmátne tu a tam vlákno, které může sledovat pozpátku k druhému či třetímu uzlíku, než se stopa ztratí nadobro. Život vlastně není nic jiného než noční jízda expresem. Kolem nás kmitají sporé svítivé body jako svatojánské mušky, na okamžik se ukáže i

lávka spojující osvětlené břehy, ale vše ostatní, co je před tím nebo za tím, je ponořeno do neproniknutelné tmy. Budeme potřebovat celou věčnost, abychom ve světle všeobsáhlého poznání Božího pochopili všechny souvislosti, příčiny a účinky, prostě všechny ty „náhody," jež ve tvůrčích rukou Božích nejsou ničím jiným než písmeny, jimiž autor píše životopis; stavebními kameny, z nichž stavitel buduje chrámy.

Za noční jízdy z Lublina do Čenstochové jsem stál v chodbičce u pootevřeného okna. Celou noc jsem měl čas na to, abych vzpomínal, uvažoval a rozjímal. Nikdo mne nerušil. Připadal jsem si jako horolezec, který po dlouhém, namáhavém a odvážném výstupu dosáhl nejvyššího bodu horského velikána a nenasytně se kochá rozhledem po úchvatných krásách Boží přírody.

Mé myšlenky a vzpomínky kroužily kolem dvou ohnisek, která byla patrně spojena podzemní chodbou. Ve fyzice mluvíme v tomto případě o spojitých nádobách.

Je načase, abych přestal mluvit v náznacích, záhadách a jinotajích. Mohutným skokem se vracím do dávné minulosti, do posledního údobí války v letech 1944-1945. Bylo mi šestnáct let a patřil jsem k nejmladším vězňům koncentračního tábora. Pykal jsem za svůj „dědičný hřích." Po matce jsem zdědil „neárijský" původ. To byl zločin, za nějž jsem měl podstoupit týž trest jako ona. Den likvidace v plynových komorách pověstného Terezína byl stanoven na 15. květen 1945. (Plynové komory byly v Terezíně plánovány, ale ke stavbě nedošlo.)

Koncentráčníci jsou živi stravou, kterou dostávají (nebo nedostávají), ale především nadějí na propuštění nebo osvobození. Přání je otcem myšlenky. Přebujelá představivost plodí nekonečné řetězy pověstí. Táborem kolují fámy jako včelí roje. Vězeň se stahuje se svými sny a tužbami do ulity svého vnitřního světa, což je konec konců jediná kratochvilná náplň volných hodin a minut, jež mu zbývají.

Toužil jsem po svobodě, avšak ještě více po Nejsvětější Svátosti. Svoboda byla pro mne natolik předmětem snů, nakolik by mi umožnila přístup ke mši svaté, ke svatému přijímání a k návštěvám před svatostánkem. Kdybych byl měl i v koncentráku možnost zúčastňovat se bohoslužeb, přistupovat ke stolu Páně a konat adorace, byl bych se jakž takž smířil i se strohými podmínkami vazby. Kupodivu jsem nedychtil ani tak po návratu domů, jako spíše po tom, aby se nějakým záhadným způsobem mezi příslušníky esesáckého oddílu objevil kněz, jemuž bych směl přisluhovat při mši svaté.

Byli jsme ubytováni v bývalé konírně loveckého zámku, v němž sídlilo velitelství. Po válce byl zámek upraven na domov důchodců. Působily v něm řeholnice a měly tam kapli. Co bych býval za to dal, kdyby kaplička byla na zámku už tehdy! Představa se splnila, ovšem v době, kdy už nebyla aktuální. Náš koncentrák měl název „Zvláštní tábor Tvoršovice" a byl na vojenském cvičišti. „SS-Truppenübungsplatz" byl však fiktivním útvarem, potěmkinovou vesnicí. Nebylo slechu o výcvicích nebo o vojenských manévrech. Esesáci vyklidili celý okres v rozsahu asi sto obcí. Stala se z něj rozlehlá pustina, začarovaná a prokletá krajina. Domy a kostely zely prázdnotou, v dědinách a osadách nebylo známek života. Vstup do uzavřeného prostoru byl samozřejmě přísně zakázán a střežen. To zvy-

Chcete další typ na dovolenou ve staré vlasti?

Navštivte Valašsko a Beskydy

K předním přírodním oblastem rekreace a cestovního ruchu v České republice patří Valašsko a Beskydy. Valašsko se rozkládá na severovýchodní Moravě. Vlastní horská oblast se skládá z Moravskoslezských Beskyd, s nejvyšší Lysou horou (1323 m nad mořem) a ze Vsetínských vrchů. Spolu s hraničním hřebenem už převážně slovenských Javorníků tvoří rozsáhlou Chráněnou krajinnou oblast (CHKO) Beskydy, sahající až k Lyskému průsmyku. K této horské oblasti se na severovýchodě ještě pojí Slezské Beskydy při hranici s Polskem a přilehlá část Hostýnských vrchů.

Vrchol Radhoště v Beskydech

Beskydská pásma budují převážně flyšové horniny, v nichž se střídají souvrství pískovců, břidlic a jílovců, místy i vápence. K vápencovým útesům patří např. Kotouč s jeskyní Šipka ve Štramberku u Kopřivnice, známou archeologickými nálezy pravěkého člověka. Na samém pomezí Valašska leží na řece Bečvě město Hranice. V Hranickém krasu se nalézají unikátní Zbrašovské aragonitové jeskyně a nejhlubší česká propast Macůška - tzv. suchá hloubka k hladině je 69,5 m, sonda spuštěná pod hladinu jezírka se dostala až na 260 m, celková známá hloubka je tedy 329,5 m. Hory jsou porostlé listnatými a smíšenými lesy. Nejcennější je prales v národní přírodní rezervaci Mionší u Jablunkova. Ve vyšších polohách jsou ale lesy na severní straně značně poškozeny exha-

Skanzen v Rožnově pod Radhoštěm

lacemi. Ty se šíří z ostravské průmyslové oblasti a od Třince.

Svahy jsou zde velmi prudké, a tak v údolích horských potoků jsou za vyššího stavu vody menší kaskády a peřeje. Olše, Ostravice a další přítoky Odry směřují k severu do Ostravské pánve. Je na nich vystavěna řada užitkových i rekreačních vodních nádrží. Jižní část Beskyd odvodňuje Bečva. Říčky mají typický ráz karpatských toků s rozkolísanými vodními stavy. Zachování unikátních přírodních poměrů má zajistit CHKO Poodří, zřízená v oblasti řeky Odry, lemované soustavou mělkých rybníků.

Turistickou popularitu má tomuto kraji přinést i projekt mladého cestovatele Harabiše, který po vzoru Yukonu a Hutt River v Austrálii založil Valašské království. Jeho králem se stal herec a komik Bolek Polívka, do té doby samozvaný valašský král.

„Království Valachů najdete na východní Moravě. Stačí vystúpiť na památnú horu Radhošt a uvidíte ho celé. Na slunka východě hraničí se Slovenskem; stačí sa enem přejíť chodníkom po hřebeni Javorníků a Bílých Karpat, to je hranica. Na severu súsedí Valašsko s Lachy a s jejich městy Frýdek a Místek a též s Novým Jičínem a Příborem. Tam, kde zapadá slunko, sa hory nížá; za Hostýnem už přechoďá k bohatému súsedovi, na Hanú. Ešče věcéj na jih, při Zlíně, Vizovicách a miškářských dědinách kolem Slavičína sú súsedy Valachú moravští Slováci a Luhačovské zálesí. Tož tak! K největšímu majetku Valachů patří jejich zvyky, mudrosloví, pěsničky a tance a ta najlepší slivovica."

Tak to se můžete dočíst v pase „Valaského království." Dá se z něj vyčíst, že Valašsko bylo krajem chudým,a že Království přesahuje hranice samotného kraje Valašsko, zasahuje až na jižní Moravu. Pro horaté, zalesněné území s dochovaným folklórem a lidovou architekturou jsou typické roubené domy s nízko posazenými sedlovými střechami, jednoduchými štíty oddělenými od stěny širokou stříškou. I vlajka království obsahuje vše typické - klobúk a valašky v poli bílém jako ovce, zeleném jako lúka a modrém jako švestky, ze kterých se pálí slivovice. Cizinci se ale můžou těšit i na něco, co je zase typické pro ně: Francouzi si dají valašské lanýže, Italové se dovědí, že špagety vymyslela babka Pagáčová, při vaření halušek, Američané zase, že hokejka je vlastně obrácená valaška. A co je whisky? No přece obarvená slivovica či trnkovica. Valaši mají i své „jurovalšáry" - měnu krytou senem, v poměru k americkému dolaru jedna ku jedné. Jsou ze stejného kovu jako euromince.

Je vidět, že „k největšímu majetku Valachů" patří i humor, kterým se musí vyznačovat každý držitel pasu a šiřitelé slávy Valašského království. Ne nadarmo se ve valašském pase píše: „Všecko móžeš ztratil, ale humor si uchovaj. Jináč ztratíš všecky práva, které sú v tomto pase potvrzené."

Alena Kováříková, ČR

Troubení pastýřů v Beskydech

Pope creates new diocese in Chicago

The Eparchy of St. Thomas will serve Eastern Rite Syro-Malabar Catholics

Pope John Paul II on Tuesday, March 13, 2001 created a new diocese in Chicago to serve the Syro-Malabar Catholics in the United States and Canada, an Eastern Rite church with 2,000-year-old roots in India.

The Eparchy of St Thomas of the Syro-Malabarians of Chicago is the first Syro-Malabar diocese outside India. It will be led by the Rev. Jacob Angadiath, pastor of the Syro-Malabar Catholic Mission at Mar Thomas Shleeha Church in Bellwood.

Angadiath, 55, a native of Kerala, India, is expected to be installed as eparch, or bishop, later this year at a ceremony in the Chicago area.

Syro-Malabarians trace their faith tradition to St. Thomas the Apostle, who is believed to have brought the Christian Gospel to southern India in 52 A.D.

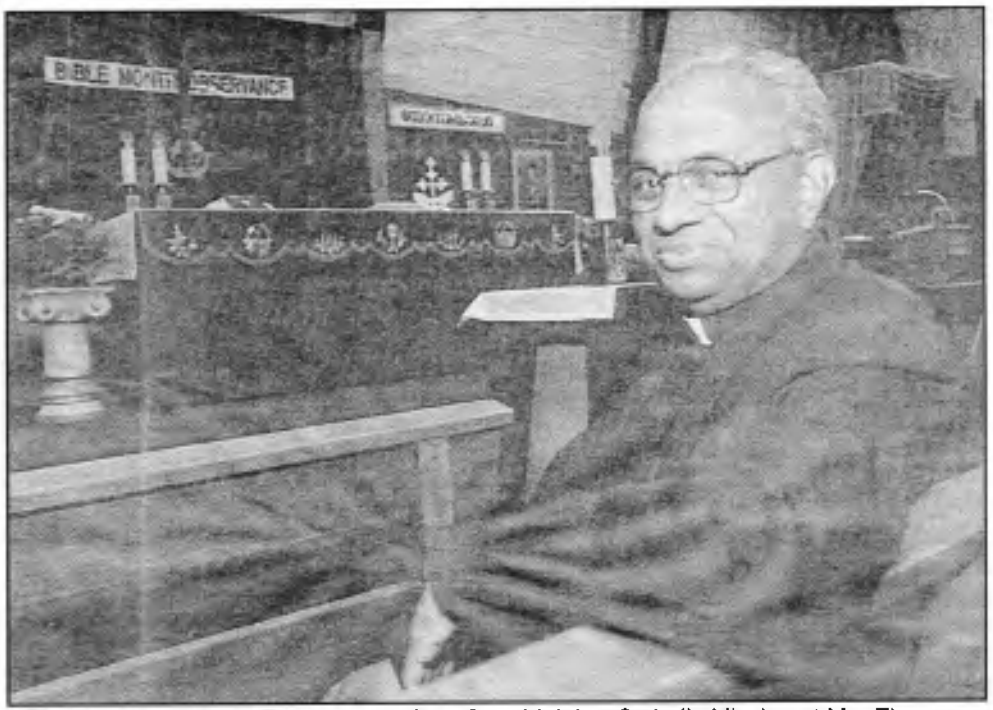
"It is an ancient church. Most people don't know that," Angadiath said. "Syro-Malabar Church is a vibrant church . . . Christian in faith, Oriental in worship and Indian in culture."

There are about 50,000 Syro-Malabarians in the United States and another 10,000 in Canada, Angadiath said. More than 7,000 Syro-Malabarians live in the Chicago area and are served by the Bellwood mission and the Knanite Syro-Malabar Catholic Mission at Immaculate Heart of Mary Church in Chicago.

The first Syro-Malabar mission in Chicago was established in the mid-1980s, he said.

George Vacha, a 44-year-old Syro-Malabarian businessman from Elmhurst, said the creation of the eparch helps validate his community.

"We've been looking for this for a long time," said Vacha, explaining that most Syro-Malabarians in the United States are first- and second-generation emigres from India. "We needed to have something of our own, our own culture. Now we've got it."

The Rev. Jacob Angadiath, pastor of the Syro-Malabar Catholic Mission at Mar Thomas Shleeha Church in Bellwood. will be the bishop of the new Chicago diocese, the first Syro-Malabar diocese outside India.

The Syro-Malabar Church, which follows the Antiochian Rite, differs from the Latin Rite of the Roman Catholic Church in mostly small ways, Angadiath explained. The Syro-Malabar liturgy has longer prayers, uses more incense and has a slightly different order. The mass is celebrated in *Malayalam,* the Indian dialect from the Kerala region, he said.

With 3 million faithful, mostly in India, the Syro-Malabar Church is the second-largest Eastern Catholic Church. The Ukrainian Church, with more than 4 million, is the largest. The Roman Catholic Church numbers more than 880 million worldwide.

The Syro-Malabarian eparch, or diocese, is the third Catholic diocese in Chicago, joining the Ukrainian Catholic Eparchy of St Nicholas in Chicago and the Roman Catholic Archdiocese.

The new eparch "completes the sense of Catholic communion reflected in the cosmopolitan citizenry of Chicago itself," Cardinal Francis George said. "It is a matter of great, great rejoicing for me."

By Cathleen Falsani
Chicago Sun Times

HLASY NÁRODA – VOICES OF THE NATION Čtrnáctideník České katolické misie v Chicagu – Vydává Česká katolická misie při farnosti Panny Marie Svatohorské, 2414 S., 61st Ave., Cicero, IL. 60804. Published bi – weekly by: Czech Catholic Mission at the Our Lady of the Mount Parish, 2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 656 - 7472, E-mail: velehrad_chicago@hotmail.com Řídí – Editor Fr. Dušan Hladík s redakční radou. Application to mail at periodicals postage rates is pending at Chicago, IL. POSTMASTER: Send addres changes to: HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (25 čísel) – Subscription prices per year (25 issues): USA $35, Canada $38, Cizina $40, letecky + $30. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Kroměříž – „The Athens of Haná"

Kroměříž is one of the most beautiful towns of the Haná region of Moravia. This town of 30,000 inhabitants has been nicknamed „Hanácké Atény" (Athens of Haná), based on its numerous historical landmarks, gardens, schools, and music festivals. The name KROMĚŘÍŽ is derived from a Celtic word CROMESIR which means „famous" or „renowned". At one time heavily German populated town was also known as KREMSIER.

The town of Kroměříž had its origin at the crossroad of ancient trade routes and the ford of the Morava River. The earliest documented event is the purchase of the settlement by Bishop John II the Corpulent (Jan II. Břichatý) in the year 1110 from Prince Otto the Black (Ota Černý). During the 13th century Bishop Bruno von Schauenburg built an early Gothic stronghold and a medieval town with fortified walls and 3 massive gates. It was at this time that numerous German colonists began to arrive to establish permanent residence here.

In 1423 and 1432 Kroměříž was conquered and occupied by the Hussites. It was not returned to the control of local bishops until 1456. During the Thirty Years War the town was seized and ravaged by invading Swedish armies. Shortly after that it was burned down during the Wallachian rebellion.

In 1664 Bishop Karl von Liechtenstein - Kastlekorn, a member of the rich and powerful Moravian dynasty, commissioned major castle reconstructions in the Baroque style. Vast amounts of money were spent on sumptuous and ostentatious buildings designed by renown Italian architects F. Luchese and G. P. Tencalla. The restored castle was separated from the city by a deep moat and a draw bridge. At this time large, French and English style gardens were established, accessible through 5 halls of the Salla Terrena. The gardens feature a picturesque 764 long colonnade with 46 columns, each topped by a statue from ancient history or mythology. The interior foyers and salons were decorated by B. Fontana and P. A. Pagani.

A huge fire devastated the furnishings in 1752 and the castle tower was greatly damaged in 1945 by the retreating German troops. The chateau library holds some 80,000 volumes of leatherbound books and the art gallery contains world renown paintings by Breughel, Cranach, Van Dyck, Veronese, and Titian. The members of the Liechtenstein-Kastlekorn family truly lived up to their precept: „Money exists only that one may leave beautiful monuments to eternal and undying remembrance."

The former marketplace called Velké náměstí dates back to the 1260's. It contains the Baroque Marian Plague Column erected after the plague epidemic of 1680. In 1742 the town was captured by the Prussians and 10 years later it was once again destroyed by fire.

During the revolutionary year of 1848 which shook the foundations of many European political establishments, Kroměříž hosted the delegations from various parts of the Austrian Empire, gathered here to hammer out the „Kremsier Constitution". The document acknowledged „equality of national rights", but was ignored by the monarchy. The convention was dispersed by the Habsburgs who launched their last futile campaign to retain absolutism in the realm.

Numerous architectural landmarks of Kroměříž include the Town Hall, reconstructed in a Pseudo-Classical style in the middle of the 19th century. An unusual feature of the „radnice" is the tower clock which displays two separate dials; the upper one shows the hours, while the lower one shows the minutes. The Mill Gate (Mlýnská brána) is the last of the 3 Old Town's gates. The collegiate cathedral of St. Maurice dates back to 1260 and is one of the oldest structures in Kroměříž. There is also the Baroque Piarist church of St. John the Baptist and the parish church of Assumption of our Lady. Another interesting building is the former Jewish Town Hall, built in 1687 and restored toward the end of the last century.

The most influential persona in the cultural history of Kroměříž was undoubtedly the aforementioned Prince-Bishop Karl Eusebius von Liechtenstein-Kastlekorn who founded a college of choristers and maintained a thirty-piece court orchestra, thus establishing a lasting musical tradition of his town.

These days Kroměříž hosts the annual Festival of Summer Music, a series of classical concerts from June to September, the Haná Festival, and a film festival in October.

A significant testimony to the restored beauty and authentic appearance of the Kroměříž chateau was the decision made by the Czech-born movie director, Miloš Forman, to shoot several scenes of the film Amadeus at this location.

Czech compatriot

Photo on back page:
The Castle in Kroměříž

